

Tandem

Koordinální centrum
česko-německých
výměn mládeže

Koordinierungszentrum
Deutsch-Tschechischer
Jugendaustausch

Projekt jako stavebnice

Německo a němčina pro děti od 3 do 8 let

Krůček po krůčku

Schritt für Schritt

Tiráž

Vydavatel

Západočeská univerzita v Plzni
Koordináční centrum česko-německých výměn mládeže Tandem
Sedláčkova 31, 306 14 Plzeň
tel.: +420 377 634 755, email: tandem@tandem.adam.cz
www.tandem-info.net

Zodpovědná osoba

Jan Lontschar (ředitel Tandemu Plzeň)

Koncepce

Radka Bonacková, Ulrike Fügl a Kateřina Jonášová

Texty a redakce

Radka Bonacková a Ulrike Fügl

Překlad do češtiny

Petra Sochová

Korektury českých textů

Helena Boučková

Moduly a ilustrační fotografie

Jarmila Althammer, Radka Bonacková, Hana Denková, Lucie Felix, Ulrike Fügl, Dagmar Krajíčková, Kamil Prisching, Sabine Rapat, Jost Rothe, Marta Schreiter, Květoslava Šelbická, Petra Sochová, Manuela Ullrich, Růžena Vojtová, Petra Zahradníčková

Layout, sazba a prepress

Büro für Öffentlichkeitsarbeit Marko Junghänel, München

Tisk

Tiskárna Bílý slon, s.r.o., Plzeň

Vydáno

v srpnu 2012

Tato publikace byla vydána v českém a německém jazyce:

„Projekt jako stavebnice“: ISBN 978-80-261-0142-0

„Projektbausteine“: ISBN 978-3-925628-67-2

Více informací k publikaci a objednávce: www.kruckekpokrucku.info a www.schrittfuerschritt.info

Koordináční centrum česko-německých výměn mládeže Tandem bylo zřízeno na základě společného prohlášení ministra školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a spolkové ministryně pro rodinu, seniory, ženy a mládež Spolkové republiky Německo. Je organizační součástí Západočeské univerzity v Plzni a metodicky je vedeno Sekcí mezinárodních vztahů a evropských záležitostí MŠMT.

Projekt „Krůček po krůčku do sousední země“ spolufinancuje Evropská unie.

Evropská unie, Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice in Ihre Zukunft / Investice in Ihre Zukunft / Investice in Ihre Zukunft / Investice in Ihre Zukunft

Ziel 3 | Cíl 3
Rozvoj venkovské oblasti
2014-2020 | www.ziel3.cz

Cílová skupina

- učitelé/učitelky v mateřských a základních školách
- vychovatelé/vychovatelky ve školních družinách
- vedoucí v oddílech a sdruženích pro děti a mládež
- „vyslanci ze sousední země“
- další zájemci

Pracovní materiály „Projekt jako stavebnice“

Cíle

- publikování praktické příručky pro iniciování a prohlubování česko-německých projektů v mateřských a základních školách, školních družinách, spolecích a skupinách dětí a mládeže
- sběr praktických, snadno proveditelných nápadů na téma „sousední země a její jazyk“ pro pedagogy, kteří pracují s dětmi od 3 do 8 let
- pracovní materiál pro nabídku „vyslanců ze sousední země“ (2012–2014)

Materiál

- česko-německé projekty vyzkoušené v praxi
- tipy na první kontakty s jazykem sousední země
- zkušenosti z projektů na téma sousední země
- nápady na realizaci česko-německých aktivit a setkání
- tipy, jak organizovat a financovat úspěšné (bilaterální) projekty

Průběh

- Tato publikace vznikla a byla vydána k projektu „Kruček po krůčku do sousední země“ Koordinačních center česko-německé výměny mládeže Tandem.
- Jednotlivé moduly zpracovali, vyzkoušeli a v rámci třídenního pracovního setkání v květnu 2012 o nich diskutovali pedagogové z českých, bavorských a saských mateřských škol, základních škol a organizací mládeže.
- Obsahové zaměření modulů sahá od nabídek hravého učení jazyka sousední země přes tematizaci sousední země ve vlastním zařízení až po tipy na realizaci česko-německých setkání a rady pro plánování, organizaci a zpracování projektů.

pokračování
**Pracovní
materiály**
**„Projekt jako
stavebnice“**

- Moduly se mohou libovolně vybírat a kombinovat podle typu zařízení, cílové skupiny, jazykových znalostí atd.
- Tandem nabízí poradenství při výběru a realizaci modulů a zčásti i finanční podporu prostřednictvím jednotlivých dotačních programů.
- V projektu „Kruček po krůčku do sousední země“ publikace slouží jako základní materiál pro nabídku „vyslanců ze sousední země“. V letech 2012–2014 navštíví Tandemem proškolení „vyslanci“ a „vyslankyně“ zařízení, která o to projeví zájem, a po dohodě v nich uskuteční vybrané moduly buď sami, nebo pomohou při jejich realizaci pedagogům na místě. Tato nabídka je pro cca. 120 zařízení zdarma (další informace a přihlášky viz internetové stránky projektu).
- Publikace má být navíc zdrojem informací a inspirace pro vlastní projekty organizací, které mají zájem o česko-německou spolupráci a pracují s dětmi od tří do osmi let.
- Pracovní materiály jsou myšleny jako praktická příručka pro české a německé pedagogy, kterou bude možné postupem času doplňovat. V projektu „Kruček po krůčku do sousední země“ plánujeme vložit na jeho internetové stránky další moduly ke stažení zdarma. Vaše ohlasy, podněty a nápady jsou vítány!
- Aby byly pracovní materiály přehledné a zároveň umožňovaly zařazování dalších modulů, vědomě jsme vynechali číslování stran. Moduly jsou průběžně číslovány a odpovídajícím způsobem označeny (např. Setkání 1).
- Publikace vychází v češtině s názvem „Projekt jako stavebnice“ a v němčině s názvem „Projektbausteine“.
- České organizace si mohou pracovní materiály zdarma objednat u Tandemu Plzeň, německé organizace u Tandemu Regensburg.

Další moduly a informace o nabídce „vyslanců ze sousední země“ viz www.krueckpokrucku.info a www.schrittfuerschritt.info.

„Děkujeme všem, kteří se podíleli na vzniku této publikace!“

Radka Bonacková a Ulrike Fügl

Obsah

Pracovní materiály „Projekt jako stavebnice“	
Proč česko-německé projekty pro děti od 3 do 8 let?	

Němčina jako jazyk sousední země

1. Učení s obrázky: zprostředkování prvních slovíček v jazyce sousední země (pro děti od 3 let)
2. Obrázkový příběh o mně – učíme se na stanovištích (pro děti od 5 let)
3. Učit se jazyk – poznávat zvířata: jména zvířat a písničky (pro děti od 4 let)
4. Tak mluví naši kamarádi v sousední zemi: jazykové hry (pro děti od 4 let)
5. Už trochu umím německy: jazykové hry (pro děti od 6 let)
6. Jazykový kurz na základní škole (pro děti od 6 let)
7. Den babiček a dědečků: děti ukážou svým prarodičům, co umějí (pro děti od 3 let, prarodiče)
8. Vícejazyčnost naživo: integrace jazyka sousední země do každodenního života (pro děti od 3 let, pedagogy, rodiče)
9. Bilingvní všední den: dva jazyky v mateřské nebo základní škole, družině nebo sdružení (pro děti od 3 let, pedagogy, rodiče)
10. Jazykový kurz jako příprava na setkání v organizacích pro děti a mládež (pro děti od 7 let, vedoucí)

Sousední země Německo

1. Puzzle – mapa regionu (pro děti od 6 let)
2. Hra s barvami – vlajky sousedů (pro děti od 3 let)
3. Výlet do sousední země (pro děti od 5 let, pedagogy, rodiče)
4. Barevné písničky – barvy v notách (pro děti od 4 let)
5. Obrázkové knížky ze sousední země (pro děti od 3 let)
6. Předčítání v jazyce sousední země (pro děti od 3 let)
7. Animované filmy: „Můj kamarád Modrý slon“ (pro děti od 2 let)
8. Německý koutek – sousední země na dosah (pro děti od 3 let)
9. Mé německé album: sbírka na téma sousední země (pro děti od 3 let)
10. Fotografický projekt „Dívej se a tvoř“ (pro děti od 3 let)
11. Sousední země – „mňam...“: česko-německá snídaneň (pro děti od 6 let)
12. Bilaterální tematické projekty (pro děti od 3 let)

Setkání

1. „Kdo jsem já a kdo jsi ty?\": výměna vlastnoručně namalovaných portrétů (pro děti od 5 let)
2. Seznamovací hra: „Hači Pači“ (pro děti od 4 let)
3. Seznámení na česko-německém setkání (pro děti od 3 let)
4. Poznáváme své kamarády lépe: setkání v partnerském zařízení (pro děti od 4 let, učitele/učitelky, rodiče)
5. Pohyb je zábava: společný sportovní den (pro děti od 5 let)
6. Hledání pokladu v lese: společné zážitky v přírodě (pro děti od 5 let, dospělé)
7. Česko-německý karneval zvířat: společně se bavit (pro děti od 4 let, rodiče)
8. Velikonoční zvyky obou zemí: objevování podobností a rozdílů (pro děti od 4 let)
9. „Rámus v kuchyni“: česká palačinka potkává saský bramborák (pro děti od 6 let)
10. Společný výlet na naučnou stezku „Ježíškova cesta“ v Božím Daru (pro děti od 4 let, učitele/učitelky, rodiče)
11. Vícedenní setkání s přenocováním (pro děti od 6 let)

Organizace projektu

1. Hledání partnerů a zahájení partnerství
2. Zahájení projektu: první krůčky do sousední země
3. Financování projektu
4. „Mami, tati, přidejte se k nám!“
5. Jazykový rychlokurz pro pedagogy
6. Zpracování projektu: vyhodnocení
7. Zpracování projektu: zpráva
8. Příprava a zpracování projektu: práce s médii
9. Zpracování projektu: dokumentace
10. Rozpoznat rizika a řešit problémy

Doporučená literatura

Informace o projektu „Krůček po krůčku do sousední země“

Informace o Tandemu

Užitečné odkazy

Proč česko-německé projekty pro děti od 3 do 8 let?

- Abychom blízkou sousední zemi také vnímali jako zemi, k níž máme blízko.
- Aby bylo pro děti úplně normální jezdit do sousední země.
- Aby děti a jejich rodiče v pohraničí více vnímali společný region a méně hranici.
- Aby děti díky pozitivním zkušenostem v raném věku získávaly dobrý vztah k sousední zemi.
- Aby měly děti od malička možnost najít si kamarády v sousední zemi.
- Aby jazyk sousední země nebyl cizím jazykem a používal se v běžném životě.
- Aby děti v raném věku rozvíjely své jazykové povědomí a neměly zbytečně velké zábrany při komunikaci s lidmi, kteří mluví jiným jazykem.
- Aby děti měly možnost porovnávat vlastní svět a kulturu se světem a kulturou druhých.
- Aby děti poznaly, že se jejich vlastní svět ani příliš neliší od světa dětí v sousední zemi.
- Aby byly děti otevřené vůči různým jazykům a kulturám.
- Aby z všestranně rozvíjených dětí vyrostli všestranní mladí lidé.
- Aby děti mohly zažít Evropu na vlastní kůži.
- Aby se kromě dětí vzájemně sblížili i rodiče.
- Aby mateřské a základní školy, družiny a organizace pro děti a mládež rozvíjely přeshraniční spolupráci ve společném regionu.
- Aby aktivní partnerství mateřských a základních škol, družin a organizací pro děti a mládež v česko-německém příhraničí již nebyla výjimkou.
- Aby důležitá práce učitelů, učitelek a vedoucích, kteří rozvíjejí přeshraniční aktivity, měla dlouhodobý účinek.
- Aby děti v příhraničních regionech mohly využít své šance.

Cílová skupina

- děti od 3 let
- jednojazyčná nebo dvoujazyčná skupina

Délka

krátká cvičení

Učení s obrázky

Cíle

- naučit se první slovíčka v jazyce sousední země
- hravé učení jazyků
- názornost
- zábava

Materiál

- krabice s obrázky
- tematicky podle potřeb

Průběh

- Obrázky je možné použít pro nejrůznější didaktické hry. Kromě fotografií a předloh pro vybarvování mohou být v krabici také obrázky, které malovaly děti samy. Na obrázcích jsou např. zvířata, členové rodiny, povolání, hračky, oblečení, potraviny nebo jiné předměty každodenní potřeby.
- Učitel/ka ukazuje dětem jednotlivé obrázky na určité téma a pojmenovává zobrazené předměty v jazyce sousední země. Děti opakují.
- Obrázky se potom rozmístí v dostatečné vzdálenosti od sebe na zem. Učitel/ka se zeptá: „Kde je ...?“ / „Wo ist ...?“ Děti se postaví ke správnému obrázku anebo na něj ukážou.
- Učitel/ka obrázky ukazuje jeden po druhém a ptá se: „Je to ...?“ / „Ist das ...?“ Děti odpovídají: „Ano!“ / „Ja!“ nebo „Ne!“ / „Nein!“
- Učitel/ka obrázky ukazuje jeden po druhém a ptá se: „Co je to?“ / „Was ist das?“ Děti odpovídají v cílovém jazyce: „To je ...“ / „Das ist ...“.
- Děti se střídají a ukazují ostatním dětem jednotlivé obrázky. Samy pokládají otázky, ostatní děti odpovídají. Každé dítě, které má zájem, se dostane na řadu.

pokračování
**Učení
 s obrázky**

- Všichni sedí v kroužku, každé dítě drží jeden obrázek tak, aby jej ostatní děti a učitel/ka mohli vidět. Učitel/ka nebo dítě kladou otázky, ostatní děti odpovídají.
- Výše popsaná cvičení se mohou libovolně obměňovat. Pomocí obrázků lze hravou formou a rozmanitým a zábavným způsobem upevňovat slovní zásobu.
- U jednojazyčných skupin doporučujeme přednostně komunikovat v jazyce sousední země.
- U smíšených skupin by se měly používat a smysluplně střídat oba jazyky (např. jeden jazyk na jednu učitelku / jednoho učitele).

„Obrázky neznají hranic.“

Cílová skupina

- děti od 5 let

Délka

cca 30 minut

Obrázkový příběh o mně – učíme se na stanovištích

Cíle

- představit se v jazyce sousední země

Materiál

- maňásek typický pro sousední zemi
- obrázky k tematickým oblastem, např.:
 1. otazník = jméno
 2. dům = bydliště
 3. číslo = věk
 4. zvíře = domácí zvíře
 5. obrázek dítěte = sourozenci
 6. sportovní náčiní = koníček

Průběh

Pro každé dítě připravíme list papíru s tabulkou o více řádcích. V záhlaví tabulky je vidět šest vybraných obrázků. Počet řádků závisí na počtu lekcí. Děti se postupně učí věty k jednotlivým obrázkům.

1.	Já jsem ...	/	Ich bin ...
2.	Bydlím v ...	/	Ich wohne in ...
3.	Je mi ... let.	/	Ich bin ... Jahre alt.
4.	Mám ...	/	Ich habe ...
5.	Mám ...	/	Ich habe ...
6.	Umím dobře ...	/	Ich kann gut ...

pokračování

Obrázkový příběh o mně

Ulehčení začátku:

- Motivace s maskotem (maňáskem typickým pro danou zemi).
- Maskot se představí ve své mateřštině.
- Maskot jde k dětem. Děti po něm opakují, co říká.
- Každé dítě a každý učitel / každá učitelka přijde na řadu.

Kolečko se šesti zastávkami

Vytvoříme šest zastávek, na kterých budou učitelé/učitelky a bilingvní nebo starší děti. Každý, kdo bude mít na starosti jednu zastávku, dostane obrázek s příslušným symbolem a barevný fix nebo barevné lepicí puntíky. Všechny děti, které se zúčastní, obdrží list papíru s tabulkou a ve stanoveném pořadí proběhnou všech šest zastávek. Na každé zastávce by měly říct odpovídající větu se svým jménem, bydlištěm apod. v jazyce sousední země. Když se jim to podaří, dostanou za odměnu do své tabulky barevný puntík. Po každém kolečku se znovu postaví do řady. V této chvíli si učitel/ka prohlédne tabulky a zopakuje s dětmi pojmy, než se vydají na další kolečko. Děti, které mají hodně barevných puntíků, mohou pomoci těm, které mají na starosti jednotlivé zastávky. Počet zastávek a koleček je možné variovat podle času a možností.

„Das bin ich!“ – „To jsem já!“

Cílová skupina

- děti od 4 let
- jednojazyčná nebo dvoujazyčná skupina

Délka

45–60 minut,
nebo několik krátkých cvičení

Učit se jazyk – poznávat zvířata

Cíle

- hravé seznámení s jazykem sousední země
- rozpoznání podobností díky hudbě
- zábava

Materiál

- fotografie zvířat
- vlastnoručně namalované obrázky zvířat
- dostatečné množství pastelek
- omalovánky
- hudební nástroj nebo CD

Průběh

Všechny děti sedí v kroužku na zemi, učitel/ka je seznámí pomocí připravených kartiček s obrázky a jmény zvířat v jazyce sousední země.

Děti dostanou pracovní list s obrázky všech zvířat, která byla představena. Učitel/ka řekne v jazyce sousední země, jaké zvíře má jakou barvu, např.: „Der Hund ist blau.“ / „Pes je modrý.“ Všechny děti si vezmou modrou pastelku a vymalují pejska. „Die Katze ist rot.“ / „Kočka je červená.“ Všechny děti si vezmou červenou pastelku a vymalují kočičku. Děti vymalují rozdané předlohy barevně podle pokynů učitele/učitelky. Pod obrázky jsou jména zvířat v jazyce sousední země a pro usnadnění také výslovnost, aby si je děti mohly cvičit doma s rodiči.

Na závěr si můžeme zaspívat písničku o některém zvířátku v jazyce sousední země, např. Auf einem Baum ein Kuckuck“/ „Kukačka na stromě“ nebo „Kočka leze dírou“, kde je melodie podobná německé písničce „Alle meine Entchen“ / „Všechny moje kačenky“.

pokračování
Učit se jazyk
 – **poznávat**
zvířata

Písničky

„Auf einem Baum ein Kuckuck“
 Auf einem Baum ein Kuckuck,
 simsalabimbambasaladusaladim,
 auf einem Baum ein Kuckuck saß.

Český překlad:

„Kukačka na stromě“
 Na stromě sedí kukačka,
 simsalabimbambasaladusaladim,
 na stromě sedí kukačka tam.

„Kočka leze dírou“

Kočka leze dírou,
 pes oknem, pes oknem,
 nebude-li pršet, nezmoknem.

! Při kopírování písní a obrázků dbát na autorská práva.

„Nebude-li pršet, nezmoknem.“

Cílová skupina

- děti od 4 let

Délka

60 minut s krátkými přestávkami

Tak mluví naši kamarádi v sousední zemi

Cíle

- první hravý kontakt s jazykem sousední země
- odbourávání zábran
- zábava a pohyb

Materiál

- maňásci nebo plyšová zvířátka: Krteček, Sandmann, Maus, Blauer Elefant
- dětský kufřík nebo taška, kouzelný pytel s „dobrymi přáteli“ ☺
- namalované obrázky slunce a větru
- CD s písničkami, např. „Deutsch mit Hans Hase“
- látka nebo krepový papír, papír a pastelky
- mapa

☺ „Dobří kamarádi“ jsou předměty, které děti běžně znají, v němčině a v češtině podobně zní, a proto se výborně hodí jako první slovíčka v cizím jazyce (např. „citrón“ / „Zitrone“, „banán“ / „Banane“, „taška“ / „Tasche“).

Průběh

- Představení: pedagog přijde s barevným kufříkem, představí se a ukáže dětem, co se v kufříku skrývá (např. německý a český maňásek na pravou a levou ruku; německý maňásek mluví německy, český česky).
- Maňásci pozdraví děti každý ve své mateřštině: „Dobrý den“ nebo „Guten Tag“.
- Mají s sebou vlajky svých zemí a na mapě ukážou, odkud přijeli.
- Maňásci si s dětmi zatančí v kroužku: „Dobrý den, zdraví všechny děti“ / „Guten Tag, grüßen alle Kinder“
- „Wie heißt du?“ / „Jak se jmenuješ?“: Maňásci se vzájemně představí, a sice s říkadlem „Já, já, já, ty, ty, ty ...“ / „Ich, ich, ich, du, du, du ...“, potom jdou do kruhu a ptají se všech dětí, jak se jmenují (můžou např. zpívat podle melodie „Ich, ich, ich, du, du, du“ z CD „Deutsch mit Hans Hase – Lieder und Texte“).
- Lektor/ka stojí před dětmi s kouzelným pytlek. Děti mohou z pytle vyndávat

předměty, jejichž označení v obou jazycích zní podobně, a pojmenovávat je ve své mateřštině. Lektor/ka doplní název předmětu v jazyce sousední země. Např. „To je... / Das ist ...“ „citrón / eine Zitrone“; „čokoláda / eine Schokolade“; „taška / eine Tasche“; „auto / ein Auto“ atd. Děti mohou výraz v jazyce sousední země společně zopakovat.

- Kouzelný pytel můžeme naplnit také žlutými, zelenými, červenými a modrými předměty. Děti uslyší při vytahování předmětů z pytle od lektora/lektorky názvy barev v němčině a společně je opakují.
- Na zemi uprostřed místnosti nebo v rozích leží barevné šátky, např. „gelb/žlutá“, „grün/zelená“, „rot/červená“, „blau/modrá“, děti roztřídí předměty z pytle do rohů s odpovídajícími barvami a nahlas při tom volají barvy. Lektor/ka děti motivuje, aby pojmenovávaly barvy v jazyce sousední země. Vyslovuje názvy barev nahlas a děti chválí.
- Pojmenovávání barev: Děti společně procházejí různé kouty místnosti a pojmenovávají barvy daného rohu nebo předmětů v tomto rohu v jazyce sousední země. K tomu mohou zpívat nebo sborově deklamovat text „Gelb, gelb, gelb ist meine Lieblingsfarbe ...“ / „Žlutá, žlutá, žlutá, to je moje barva ...“ a třeba také tleskat.
- Slunce a vítr: Pod velkým šátkem leží obrázek sluníčka a větru. Na sluníčko zavoláme: „Sluníčko, ukaž se nám maličko!“ / „Liebe Sonne, komm zu uns!“ Děti při tom běhají v kroužku, dokud se sluníčko neukáže. Stejně přivoláme déšť a vítr: „Prší, prší“, „Vítr fouká“ / „Es regnet, es regnet“, „Der Wind weht“, k tomu lektor/ka předvádí odpovídající pohyby, které děti napodobují.
- Když zpod šátku vystoupilo sluníčko, vítr i déšť, objeví se duha. Duhu můžeme vytvořit na podlaze z krepového papíru nebo látek. Děti slyší pojmenování barev v jazyce sousední země a k tomu říkáme: „Duha, pojd' a podívej...“ / „Ein Regenbogen, komm und schau ...“
- Každé dítě namaluje duhu a společně si při tom opakujeme básničku o duze v jazyce sousední země.
- Maňásci se s dětmi rozloučí: „Na shledanou“/ „Auf Wiedersehen“.

Tip: Aktivitu je možné provádět uvnitř i venku, podle možností a počasí. Dle potřeby lze vybrat i jen jednotlivé aktivity.

Lieder

„Guten Tag, guten Tag“

Guten Tag, guten Tag, grüßen alle Kinder,
kleine Kinder, große Kinder,
dicke Kinder, schlanke Kinder,
guten Tag, guten Tag, grüßen alle Kinder.

„Ich, ich, ich, du, du, du“

Ich, ich, ich, du, du, du,
ich bin ... und wer bist du?

„Farben“

Gelb, gelb, gelb ist meine Lieblingsfarbe,
gelb, gelb, gelb, das liebe ich.

„Regenbogen“

Ein Regenbogen, komm' und schau,
rot und orange, gelb, grün und blau.

„Dobrý den, dobrý den“

Dobrý den, dobrý den, zdraví všechny děti,
malé děti, velké děti,
silné děti, tenké děti,
dobrý den, dobrý den, zdraví všechny děti.

„Já, já, já, ty, ty, ty“

Já, já, já, ty, ty, ty,
já jsem ... a kdo jsi ty?

„Barvy“

Žlutá, žlutá, žlutá, to je moje barva,
žlutá, žlutá, žlutá, tu já mám rád.

„Duha“

Duha, pojd' a podívej,
červená, oranžová, žlutá, zelená a modrá.

Skupina by neměla být na jazykovou lekci příliš velká, max. 12 dětí.

„Jé, Krtek, toho znám.“ – „Ach, der Maulwurf, den kenn' ich.“

Cílová skupina

- děti od 6 let
- jednojazyčné skupiny nebo třídy

Délka

2–3 hodiny,
naplánovat přestávky

Už trochu umím německy

Cíle

- vzbudit zájem o jazyk sousední země
- spojit učení jazyka se zábavou a hrou
- poukázat na podobné prvky v jazyce sousední země

Materiál

- maňásek typický pro sousední zemi (zde „Sandmann“, tj. německý Večerníček)
- tabule nebo flipchart
- pytel s předměty
- čtvrtky A4
- CD a přehrávač

Průběh

- Lektor/ka dětem představí maňásku, který zavolá „Hallo, ich bin Sandmann“. Aby si Sandmann dokázal lépe zapamatovat spoustu nových jmen, poprosí děti, aby se postavily do řady podle abecedy (podle začátečních písmen svých křestních jmen). Potom každé dítě řekne: „Ich bin...“ a napíše své jméno na tabuli. Děti tak doplní abecedu, kterou lektor/ka připravil/a už před začátkem hodiny (ponechat mezery pro specifické znaky v češtině a němčině).
- Sandmann upozorní na to, že učitele nezdravíme „Hallo!“, nýbrž „Guten Tag!“ a zazpívá si společně s dětmi písničku „Guten Tag, guten Tag, grüßen alle Kinder“ (viz modul Němčina 4).
- Potom vytvoříme kruh a každé dítě smí jednou přijít k Sandmannovi doprostřed a vytáhnout si z pytle jeden předmět. Při tom se cvičí otázka „Co je to?“ / „Was ist das?“ a odpověď „To je ...“ / „Das ist ...“ a věci se pojmenovávají společně v jazyce sousední země. Předměty se nechají kolovat v kroužku. Každé dítě zopakuje za pomoci lektora/lektorky daný pojem v jazyce sousední země. Nakonec všechny věci opět zmizí v Sandmannově pytli.

pokračování
Už trochu
umím
německy

- Každé dítě dostane čtvrtku s obrázkem a názvem v obou jazycích – např. „Puppe/panenka“; „Buch/knižka“; „Hund/pes“; „Katze/kočka“; „Stuhl/židle“; „Brot/chleba“; „Tee/čaj“. Po té, co si děti společně nacvičily výslovnost, začíná následující hra.
- Děti stojí v kruhu tak, aby se všechny viděly. Jedno dítě přečte svá dvě slova, vybere si jiné dítě a přečte slova, která jsou na obrázku tohoto dítěte, např. „Katze/kočka; Brot/chleba“. Dítě, které má obrázek s chlebem, zopakuje „Brot/chleba“ a vybere si opět jiné dítě, které má např. „Hund/pes“. Hraje se tak dlouho, dokud všechny děti nebyly vícekrát na řadě.
- Nově naučená slova se nyní procvičí pasivně. Čtvrtky s obrázky a názvy zvířat se pověsí na zeď. Ke každému pojmu společně se skupinou určíme pohyb nebo zvuk. Na pozadí hraje hudba a děti se pohybují volně po místnosti. Hudba přestane hrát a lektor/ka zvolá jedno slovo z vystavených obrázků v jazyce sousední země, jako např. „Hund!“, a děti začnou např. štěkat.
- Na závěr si skupina zahraje hru „Co chybí?“. Některé předměty položíme na zem, přikryjeme je šátkem a pomocí šátku odstraníme jednu věc tak, aby děti neviděly, která věc to je. Nyní musí děti pojmenovat chybějící předmět v jazyce sousední země. Předmět se vrátí. Všechny děti mohou popořadě odstranit jeden předmět a zase ho vrátit zpátky.
- Lektor/ka a maňásek se s dětmi rozloučí v jazyce sousední země: „Na shledanou!“ / „Auf Wiedersehen!“

„Guten Tag!“

Cílová skupina

- děti od 6 let

Délka

ideálně během školní docházky,
1x týdně, cca 45 minut

Jazykový kurz na základní škole

Cíle

- pravidelný kurz jazyka sousední země
- jazyková kompetence
- interkulturní kompetence

Materiál

- učebnice češtiny/němčiny pro začátečníky
- mapy, fotografie, obrázky
- pracovní listy
- obrázkové knížky
- panenky a plyšová zvířátka
- hudba

Průběh

- Jazykový kurz se na základní škole zorganizuje po domluvě s ředitelem/ředitelkou školy. Vedení školy rozhodne – nejlépe společně s rodiči dětí, které by se chtěly účastnit – který den v týdnu se kurz bude konat. V jazykovém kurzu by se měli žáci hravou formou naučit základy jazyka sousední země. Během kurzu se bude hovořit o nejrůznějších tématech z každodenního života dětí, ty se budou učit říkadla, hrát, tvořit a muzicírovat. Témata jednotlivých lekcí mohou být např.: já a má rodina, zvířata, barvy, čísla, můj domov apod.
- Nejdůležitější je radost z kontaktu s jazykem sousední země. Žáci ale přesto budou pravidelně dostávat domácí úkoly na upevnění látky, kterou se naučili. Díky domácím úkolům budou moci rodiče sledovat učební proces a v případě zájmu se mohou zapojit. Domácí úkoly nehodnotíme známkami, ale můžeme je „odměňovat“ razítky nebo nálepkami.

pokračování
**Jazykový kurz
 na základní
 škole**

- Na závěr kurzu dostane každé dítě diplom a medaili.
- Podle možností můžeme i naplánovat výlet do sousední země, aby si děti mohly to, co se naučily, vyzkoušet v praxi.
- Podle zájmu a možností můžeme také navázat kontakt se skupinou dětí nebo třídou v sousední zemi.

**„Hurra, ich kann schon
 Tschechisch!“ – „Hurá,
 už umím německy!“**

Cílová skupina

- děti od 3 let
- jejich prarodiče

Délka

30–60 minut,
plus společná svačina

Den babiček a dědečků

Cíle

- Děti ukážou svým prarodičům, co umějí.
- Prarodiče se zapojí do učebního procesu dětí.

Materiál

- dětské obrázky
- texty písniček
- obrázky pro kvíz

Průběh

- Učitelky MŠ rozešlou pozvánky na tento speciální den. Děti, které se ve školce učí jazyk sousední země, se v kurzu naučí několik písniček, které pak svým prarodičům předvedou.
- Ve stanovený den se ve školce setkají děti se svými babičkami a dědečky a přivítají je písničkou. Potom každé dítě ukáže a popíše svůj „obrázek prarodičů“ a řekne, co se svými prarodiči nejraději dělá. Lektor/ka jazykového kurzu pak vyličí, co už děti umějí. Děti zazpívají písničky, které se naučily, a prarodiče se mohou přidat.
- Následuje hra „Jak dobře znáš jazyk našich sousedů?“ Jsou dva týmy: tým dětí a tým prarodičů. Lektor/ka ukáže dva obrázky a zeptá se: „Jak se to řekne německy?“ / „Wie heißt das auf Tschechisch?“ Tým, který odpoví rychleji, získává bod. Vítězem se stává ten tým, který má po 10 minutách nejvíce bodů. Je nad slunce jasné, že vyhrává tým dětí! ☺

! Přichystat dostatek míst k sezení pro prarodiče.

„Seht, was wir schon können!“ – „Podívejte, co už umíme!“

Cílová skupina

-
-

Délka

-
-

Moje ilustrační fotografie

Cíle

-
-

Materiál

-
-

Průběh

-
-

Cílová skupina

- děti od 3 let
- učitelé/učitelky, vychovatelé/
vychovatelky
- rodiče

Délka

krátce, ale pravidelně,
denně nebo týdně,
příp. pojmout jako dlouhodobý
projekt

Vícejazyčnost naživo

Cíle

- integrace jazyka sousední země do každodenního života MŠ, ZŠ, družiny a spolků
- tematizace vícejazyčnosti ve skupině, resp. zařízení

Materiál

- předměty z každodenního života
- obrázky, fotografie
- kartičky se slovíčky (s výslovností)

Průběh

- Ústní nebo písemné pojmenování běžných předmětů a činností z každodenního provozu zařízení.
- Plakát s obrázky a slovíčky umístit např. na nástěnce ve vstupu do MŠ, ZŠ, klubovny a případně jej doplňovat.
- Listy nebo kartičky s obrázky a slovíčky (s výslovností) dát s sebou domů. Tak se mohou zapojit rodiče a společně s dětmi objevovat jazyk sousední země a založit si sbírku slovíček.
- Pokud máme k dispozici rodilou mluvčí nebo učitelku s odpovídajícími (základními) jazykovými znalostmi, můžeme jazyk sousední země začlenit do pravidelných aktivit každý den, resp. každý týden.
- Ritualizované komunikační situace, např. pozdravy, otázky „Wie geht's?“ / „Jak se máš?“ nebo běžné fráze, jako „Guten Appetit!“ / „Dobrou chuť“, se hodí k tomu, aby se jazyk sousední země zabudoval do pravidelného běhu dne, resp. týdne.
- V zařízeních nebo spolcích s dětmi z vícejazyčných rodin se mohou tematizovat i jiné jazyky (např. polština, turečtina, vietnamština).
- Při společných akcích nebo slavnostech doporučujeme vícejazyčnost cíleně zapojovat.

pokračování
Vícejazyčnost
naživo

- Děti mohou z domova nosit CD, obrázkové knížky s krátkými texty, slovníčky atd., které si pak skupina společně poslechne nebo prohlédne.
- Rodiče dětí mohou v určitý den krátce představit svou řeč a svou zemi a popovídat si o tom s dětmi.

! *Pozor: děti neumí tlumočit.*

„A je to!“

Cílová skupina

- děti od 3 let
- učitelé/učitelky, vychovatelé/ vychovatelky
- rodiče
- skupiny, které navázaly partnerství a chtějí se pravidelně setkávat

Délka

4–5 hodin

Bilingvní všední den

Cíle

- jazyková kompetence, základní dorozumění v jazyce sousední země
- sociální kompetence, společná hra s dětmi ze sousední země

Materiál

- maňásci
- hračky, obrázky
- materiál na tvoření
- hudební nástroje, CD

Průběh

Při každém setkání je přítomen německý i český odborný doprovod a všechny aktivity se provádějí společně a dvoujazyčně. Skupiny se setkávají v každodenních situacích a zažívají běžný den ve školce, škole nebo skupinové aktivity v partnerském zařízení v sousední zemi.

- písnička na uvítání
- společné písně, básně a hry
- společné tvoření
- společné hry ve školce
- krátká společná vycházka
- písnička na rozloučenou

V partnerském zařízení se děti seznámí s prostředím a pravidly, která tu platí. Během společného hraní nebo tvoření je nutné dbát na správné a bezpečné zacházení s materiálem a nářadím. Při pobytu venku musí být terén bezpečný. I zde je třeba stanovit pravidla, např. v jakém okruhu se děti smějí pohybovat nebo jak vysoko smějí lézt.

pokračování
Bilingvní
všední den

Důležité je, aby děti absolvovaly různé aktivity v obou jazycích a aby jazyk sousední země vnímaly jako přirozenou součást setkání.

- ! Před cestou do zahraničí nezapomenout uzavřít pro děti úrazové pojištění. Každé dítě musí mít s sebou cestovní pas. Dospělí potřebují buď cestovní pas, nebo občanský průkaz.

„Ich und du, wir sind Freunde.“ – „Já a ty, jsme kamarádi.“

Cílová skupina

- děti od 7 let
- vedoucí

Délka

5 dní – 2x denně 2 vyučovací hodiny á 45 minut

nebo

10x dvouhodinová lekce jednou týdně, 10x 2 hodiny á 45 minut

Jazykový kurz jako příprava na setkání v organizacích pro děti a mládež

Cíle

- příprava na setkání se sousedy
- první krůčky v učení se jazyku sousední země

Materiál

- učebnice češtiny/němčiny pro začátečníky
- mapy, fotografie
- maňásci a hračky
- materiál na tvoření
- CD, hudební nástroje
- desky na pracovní listy
- diplomy na závěr kurzu

Průběh

- Jazykový kurz má děti jazykově připravit na setkání s dětmi ze sousední země. K tomu může posloužit přípravný tábor nebo týdenní skupinová hodina. Vyučování povede lektor/ka – rodič/á mluvčí. Také vedoucí skupiny by se měli kurzu účastnit jako „žáci“.
- Během tohoto jazykového kurzu by se měly dětem zprostředkovat hravou formou základy jazyka sousední země. Důležitým cílem by mělo být přimět děti k mluvení a vzbudit jejich zájem o sousední zemi a její jazyk. Témata by se měla ideálně přizpůsobit každodennímu životu dětí, tematickému zaměření spolku nebo oddílu a programu plánovaného setkání.

Zprostředkování jazyka sousední země pomocí:

- maňásků a obrázků
- pracovních listů a drobných výtvarných prací
- knih, říkadel a příběhů
- zpěvu, tance a hry

pokračování
**Jazykový kurz
jako příprava
na setkání**

Tip: Všem zapojeným osobám (dětem, rodičům, zřizovatelům, spolkům atd.) musíme vysvětlit, že jazykový kurz je hravou nabídkou pro přípravu na setkání dětí. Setkání je pak také vyvrcholením kurzu.

„Chceme spolu mluvit a užít si legraci!“

Cílová skupina

- děti od 6 let

Délka

45 minut

Puzzle – mapa regionu

Cíle

- vzbudit zájem dětí o mapu Německa a Česka
- zprostředkovávat vědomosti o příhraničním regionu
- posílit spolupráci a komunikaci ve skupině
- procvičit jemnou motoriku

Materiál

- velké puzzle s mapou regionu

Průběh

- Připravit velké puzzle ze dřeva, kartonu nebo papíru s mapou příhraničního regionu (se zemskými barvami). Pokud bude skládat více skupin, připravíme více skládaček.
- Děti složí dílky mapy dohromady.
- Děti hádají, co výsledek znázorňuje.
- Předání informací:
 - hlavní město
 - česko-německá hranice
 - řeky (Vltava/Moldau, Labe/Elbe, Nisa/Neisse ...)
 - hory (Sněžka/Schneekoppe ...)
 - známá místa v příhraničním regionu
- Skládání ve skupinách jako soutěž.

Varianty:

- mapa Německa a Česka
- mapa Trojzemí
- obrázky (hora, moře, známá místa...)

pokračování
**Puzzle – mapa
regionu**

Další hry ze dřeva:

„Velké mikádo“ – tyčky s barvami země

„Domino“ – symboly typické pro sousední zemi

„Lass uns die Welt zusammenlegen!“ – „Pojď si skládat svět!“

Cílová skupina

- děti od 3 let

Délka

30–90 minut každá část, podle věku dětí

Hra s barvami – vlajky sousedů

Cíle

- poznat barvy vlajky sousední země
- skupinová práce (rozvoj sociálních kompetencí)
- procvičení slovní zásoby: barvy

1. část

Materiál

- barevné plechovky (plechovky od kávy polepené barevným papírem) nebo vyrobené krabičky (červená, modrá, bílá, žlutá, černá)
- krepový papír nebo ústřížky v zemských barvách
- barevná a černobílá předloha vlajky ve formátu min. A4, předlohy lze zdarma stáhnout např. na: <http://www.malvorlagen.cc/>
- pro učitele/učitelku soupis slov týkajících se vlajek, barev, materiálu (např. z česko-německého slovníčku „Do kapsy“, který lze získat od Tandemu)

Průběh

Skupina sedí na židlích v kroužku. Připravené barevné plechovky nebo krabičky naplníme ústřížky krepového nebo barevného papíru stejné barvy a postavíme je doprostřed. Nyní se v mateřštině nebo v jazyce sousední země zeptáme na barvy krabiček. Kdo na otázku dokáže správně odpovědět, vysloví zaříkávadlo („Hokuspokus Fidibus!“ – „Čáry máry fuk!“) a smí krabičku otevřít a vyjmout její obsah. Pro pořadí otevírání si můžeme vzít barevné předlohy vlajek jako vzor. Na nich pak můžeme papír i dobře utřít a vytvořit obrázek na zemi. Na závěr se skupinou probereme rozdíly a společné rysy obou vlajek a naznačíme další část hry.

pokračování
Hra s barvami
 – vlajky
 sousedů

2. část

Materiál

- předlohy vlajek (černobílé, A5)
- dřevěné tyčky (špejle), lepidlo, pistole k lepení za tepla
- barvy nebo barevný papír (červený, modrý, bílý, žlutý, černý)

Průběh

Skupina sedí na židličkách v kruhu nebo kolem stolu. Obrázek vytvořený v první části na zemi již leží uprostřed, starší děti jej mohou ještě jednou složit sami. V krátkém rozhovoru zopakujeme naučenou slovní zásobu. Každé dítě nyní dostane předlohu vlajky svojí a sousední země ve formátu A5. Tři nápady pro výrobu vlajek:

- Děti předlohy vybarví štětcem a barvami.
- Děti předlohy polepí barevnými útržky papíru.
- Děti si z krepového papíru uválí malé kuličky a nalepí je na předlohu.

Obrázky se nechají uschnout. Po usušení děti slepí obě vlajky dohromady, s dřevěnou tyčkou uprostřed.

Vlajky si děti odnesou domů. Mohou je také darovat při návštěvě sousední země.

- ! U dřevěných tyček (špejlí) odstraníme špičky, abychom zabránili úrazu. Aby mohly děti pracovat samostatně, použijeme nízkoteplotní tavné pistole nebo vhodné lepicí tyčinky.

Cílová skupina

- děti od 5 let
- učitelé/učitelky
- rodiče

Délka

1 den

Výlet do sousední země

Cíle

- výlet do sousední země (zoo, pohádková země, rozhledna, ...)
- zábava, hezké zážitky
- možnost použít jazykové znalosti v praxi

Materiál

- vhodné oblečení
- pevné boty
- nápoje, svačiny
- cestovní pasy
- zdravotní pojištění do zahraničí
- peníze
- mobil
- příp. pohlednice a texty písní

Průběh

- Výlet musíme předem dobře naplánovat. Všechny otázky ohledně dopravy, restaurace pro společný oběd, nákladů na cestu, stravování a vstupné bychom měli včas vyřešit.
- Učitelky/učitelé mohou rodiče informovat písemně nebo je pozvat na informativní schůzku, na níž se podrobně vysvětlí průběh výletu a mohou se vyjasnit všechny otázky. Při tom je možné také rozdělit rodičům menší úkoly.
- V den výletu: setkání ve smluveném čase na smluveném místě, cesta do sousední země, společný oběd, společná návštěva zoo (nebo jiného cíle), malé občerstvení před zpáteční cestou, dojezd domů, příjezd pozdě odpoledne.

pokračování
**Výlet do
sousední země**

- Během cesty tam a zpět se můžeme učit písničky ze sousední země nebo tematicky vhodná slova a věty v sousedním jazyce (např. jména zvířat, druhy zmrzliny, prosím, děkuji atd.)
- Zpracování zážitků: Na upomínku si děti ve školce nakreslí obrázek nejhezčího zážitku z výletu. O tom, co děti prožily, ještě jednou hovoříme a zážitky zdokumentujeme.
- Takový výlet může být i výborným zahájením nebo ukončením jazykového kurzu.

Nezapomenout cestovní pasy! Vzít s sebou seznam s telefonními čísly rodičů.

„Sousední země je tak blízko!“

Cílová skupina

- děti od 4 let
- česko-německá skupina
- nebo jednojazyčná skupina

Délka

1 hodina

Barevné písně – barvy v notách

Cíle

- jazyková kompetence
- dvě řeči – jedna melodie
- hudbou a hrou objevovat, co je společné

Materiál

- texty, noty
- obrázky, barvy
- (vlastnoručně vyrobené) hudební nástroje
- nebo CD
- příp. jednoduché kostýmy

Průběh

V obou zemích existují dětské písně na téma barev. Děti se mohou naučit písničku ze sousední země a pak si ji např. při setkání společně zazpívat.

Vhodné jsou písně „Travička zelená“ („Grünes Gras“) a „Grün, grün, grün sind alle meine Kleider“ (Zelené, zelené, zelené jsou všechny šaty mé):

- Obě písně děti v dané zemi velmi dobře znají.
- Obě písně lze dobře přeložit do jazyka sousední země (viz níže).
- Děti si mohou vyzkoušet (vlastnoručně vyrobené) hudební nástroje (rytmika).
- Písničku „Travička zelená“ můžeme zpívat na zeleném trávníku a doprovodit ji pohyby na slova „sednu“, „lehnu“.
- Děti se mohou u písničky „Alle meine Kleider“ převlékat do jednoduchých kostýmů (Jäger/myslivec – klobouk, Bäcker/pekař – plášť, Schornsteinfeger/kominík – štětka, Seeman/námořník – pruhované tričko, Maler/malíř – paleta, Feuerwehrmann/hasič – namalovaný hasicí přístroj nebo helma)
- U písničky „Alle meine Kleider“ se mohou děti učit barvy postupně a po krocích se seznamovat s celou písní.

pokračování
**Barevné
písničky –
barvy v notách**

- Písničky (s naznačenou výslovností, příp. s akordy a malým slovníčkem) si mohou děti vzít domů a opakovat si je s rodiči.
- K písničkám můžeme rozdat omalovánky s příslušnými barvami.

Písnička „Travička zelená“

Travička zelená, to je moje potěšení,
travička zelená, to je moje peřina.
Když si smyslím, na ní lehnu,
když si smyslím, na ní sednu,
travička zelená, to je moje peřina.

Překlad do němčiny

Gras, Gras, Gras, grünes Gras, macht mir immer große Freude,
Gras, Gras, Gras, grünes Gras, macht mir immer sehr viel Spaß.
Wenn ich Lust hab', setz' ich mich drauf,
wenn ich Lust hab', leg' ich mich drauf.
Gras, Gras, Gras, grünes Gras, macht mir immer sehr viel Spaß.

Písnička „Grün, grün, grün sind alle meine Kleider“

Grün, grün, grün sind alle meine Kleider,
grün, grün, grün ist alles, was ich hab'.
||: Darum lieb' ich alles, was so grün ist,
weil mein Schatz ein Jäger ist. :||

Překlad do češtiny

Zelené jsou všechny moje šaty,
zelené je všechno, co já mám.
||: Proto mám ráda vše, co zelené je
– můj miláček myslivec je. :||

Další sloky a noty lze najít na mnoha volně přístupných internetových stránkách.

Pozor na autorská práva...

„Tralala!“ ☺

Cílová skupina

- děti od 3 let

Délka

30 minut

Obrázkové knížky ze sousední země

Cíle

- seznámení s obrázky a příběhy ze sousední země
- rozhovory o sousední zemi
- rozvoj fantazie

Materiál

- dětské obrázkové knížky
- pastelky
- předlohy pro vymalování

Průběh

- představení několika obrázkových knížek ze sousední země, např. – „Krtek a kalhotky“, „Ferda Mravenec“, „Povídání o pejskovi a kočičce“, „České Vánoce Josefa Lady“ a mnoho dalších – „Mullewapp“, „Der Hase mit der roten Nase“, „Oh, wie schön ist Panama“, „Jim Knopf“ a mnoho dalších
- vytvořit příjemné prostředí
- vysvětlit vztah k sousední zemi (kde leží, co nebo koho už známe)
- společně se podívat na jednu nebo více obrázkových knih, hovořit o obrázcích
- seznámit se s hlavní postavou (hlavními postavami) knihy
- vyslovit a opakovat jednotlivá jména nebo slova v jazyce sousední země
- příp. přečíst krátký text v jazyce sousední země
- vymalovat jednotlivé obrázky a pojmenovat je slovy z jazyka sousední země
- na závěr děti shrnou, co se jim líbilo
- zopakování nové slovní zásoby
- jednu předlohu nebo obrázek si vzít domů

„Čtením se vzděláváme.“

Cílová skupina

-
-

Délka

-
-

Moje ilustrační fotografie

Cíle

-
-

Materiál

-
-

Průběh

-
-

Cílová skupina

- děti od 3 let

Délka

30–45 minut

Předčítání v jazyce sousední země

Cíle

- při uvolněné atmosféře poslouchat příběh v jazyce sousední země, naslouchat zvuku (cizí) řeči
- popř. zopakovat si již známá slovíčka nebo se naučit nová
- seznámit se s (pohádkovým) příběhem, který dobře znají i děti v sousední zemi
- procvičení paměti a soustředění
- uvolnění

Materiál

- dětská knížka ze sousední země
- deky, polštářky, plyšové hračky
- příp. meditační hudba
- příp. malé lampičky

Průběh

- Několik dní před předčítáním dostanou děti dopis pro rodiče s prosbou, aby si v určený den přinesly s sebou deku, malý polštářek a plyšové zvířátko.
- Na předčítání se děti odeberou do vhodné místnosti (např. ložnice, tělocvična s žíněnkami, vedlejší místnosti s kobercem apod.). Děti si lehnou se svými plyšáčky a polštářky na zem a přikryjí se dekou.
- Učitel/ka si vezme obrázkovou knihu s krátkými texty nebo pohádkovou knížku ze sousední země a v krátkosti dětem vysvětlí, odkud kniha je a v jakém jazyce je napsána.
- Učitel/ka dětem stručně (ne podrobně!) představí příběh. Děti se mohou před čtením naučit i některá slovíčka z knihy: např. u Červené Karkulky – Rotkäppchen slova „rot“ – „červená“, „Wolf“ – „vlk“, „Wald“ – „les“, „Oma“ – „babička“ atd. Varianta: Pokud se děti naučily nejdůležitější slovíčka tohoto příběhu již před hodinou čtení, učitel/ka jim neprozradí, jaký příběh bude předčítat, a děti pak mohou hádat.

pokračování
**Předčítání
 v jazyce
 sousední země**

- Teprve nyní místnost mírně zatemníme, na pozadí můžeme pustit meditativní hudbu a rozsvítíme lampičky, abychom vytvořili uvolněnou atmosféru. Vyzveme děti, aby si udělaly pohodu a naslouchaly příběhu v (tajemné) řeči sousední země.
- Příběh předčítáme tichým hlasem. Děti uvolněně naslouchají.
- Doporučujeme krátký příběh, protože menší děti se nedokážou dlouho soustředit. Příběh můžeme přečíst i dvakrát, když děti při druhém čtení dostanou nějaký úkol (např. dávat pozor, jestli jsou v pohádce slyšet i hlasy zvířat nebo jestli se v ní někdo jmenuje Honza...). Hodina předčítání se může vícekrát opakovat (třeba i s různými pohádkami nebo více kapitolami stejné knihy, které jsou však samy o sobě uzavřené).
- Nakonec mohou děti odpovědět na otázky týkající se názvu nebo obsahu příběhu. Pokud děti jazyk sousední země ještě vůbec neznají, můžeme se zaměřit i jen na zvuk jazyka: Co děti slyšely? Je ten jazyk úplně jiný, nebo podobný jejich mateřštině? Co se jim při předčítání líbilo?
- V návaznosti na hodinu předčítání mohou děti namalovat k příběhu obrázky a doma vyprávět, co slyšely v němčině.

! Po předčítání zkontrolovat, zda si všechny děti vzaly jen své vlastní věci a především si nezapomněly své plyšové zvířátko.

„Umíme být v pohodě!“

Cílová skupina

- děti od 2 let

Délka

10–30 minut

Animované filmy: „Mein Freund Krtek“ – „Můj kamarád Modrý slon“

Cíle

- seznámení s animovanými filmy nebo hranými pohádkami, na které se dívají děti v sousední zemi
- díky filmům zavést hovor na sousední zemi

Materiál

- animovaný film ze sousední země (DVD, internet)

Průběh

- zvolit délku a téma podle věku dětí
- opakování nebo délka podle skupiny a věku
- děti se mohou na filmy připravit s knížkami, maňásky, hudbou nebo obrázky, např. obrázkové knížky o Krtečkovi nebo pohádková knížka k filmu
- známé příběhy mohou sledovat i smíšené skupiny
- vhodné i jako filmový večer s rodiči a prarodiči

České filmy

- „Krtek a lízátko“, „Krtek a flétna“, „Krtek a sněhulák“ aj. (od 2 let, bez mluvené řeči)
- „Krtek a kalhotky“ (od 3 let, cca 30 min, hlas vypravěče a dialogy v češtině)
- „Bob a Bobek, králíci z klobouku“ („V restauraci“, „Na letišti“ aj., od 4 let)
- „Pat a Mat“ (od 4 let, jen hudba, bez mluvené řeči), vhodné i na večer pro tatínky s dětmi
- „Tři oříšky pro Popelku“ (pohádkový film, od 6 let)
- „Jak se budí princezny“ (pohádkový film na motivy Šípkové Růženky, od 6 let, s předběžnou znalostí češtiny)

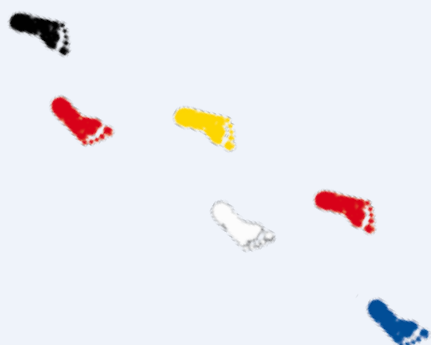
pokračování
**Animované
filmy**

Německé filmy

- „Urmel aus dem Eis“ (od 4 let)
- „Jim Knopf und Lukas der Lokomotivführer“ (od 4 let)
- „Mullewapp“ (film 80 min, od 6 let, s předběžnou znalostí němčiny)
- „Sandmann“ – večerníčky (www.sandmann.de, od 2 let)
- krátké filmy na „Die Seite mit dem Elefanten“ / Stránkách se slonem (www.wdrmaus.de/elefantenseite, od 3 let)
- krátké filmy na „Die Seite mit der Maus“ / Stránkách s myší (www.wdrmaus.de, od 5 let)

! Učitel/ka by měl/a předem ověřit obsah (jak je náročný, emocionální, zda jsou nutné předběžné znalosti).

„Na Krtěčka se mohou dívat už dvouleté děti!“

Cílová skupina

- děti od 3 let

Délka

libovolná

Německý koutek – sousední země na dosah

Cíle

- sousední země bude pro děti díky konkrétním předmětům uchopitelnější
- motivace lépe poznat sousední zemi a její jazyk
- posílení interkulturní kompetence

Materiál

- předměty ze sousední země, viz níže

Průběh

- „Německý koutek“ (v německých zařízeních „český koutek“) má sloužit zároveň jako hrací koutek i jako dekorace. Děti ho mohou kdykoli využívat, věci z koutku si prohlížet, dotýkat se jich, vypůjčit si je a hrát si s nimi.
- Jednotlivé prvky můžeme pojmenovat v jazyce sousední země a blíže představit (např. při jazykovém kurzu, představit je může učitel/ka – rodič mluvčí, nebo jiný dospělý, který umí jazyk sousední země – některý tatínek či maminka).
- Koutek můžeme vytvářet společně s dětmi. Doporučujeme využít při tom vlastní zážitky dětí, např. obrázky ze sousední země, pohlednice, jízdenky, suvenýry, obaly atd.

Německý (český) koutek může obsahovat následující prvky:

- maňásky, plyšová zvířátka (Krteček, Sandmann, Modrý slon a další)
- hry (Nanu, Člověče, nezlob se, Černý Petr, kvarteto, domino)
- pexesa (pohádky, slovíčka, obrázky, jako např. hrady, vozidla...)
- obrázkové a jiné dětské knížky
- obrázkové slovníky
- zpěvníky s obrázky
- CD s písničkami a příběhy v jazyce sousední země, které děti mohou poslouchat společně nebo doma

pokračování
**Německý
koutek**

- DVD s pohádkami, které si děti mohou vypůjčit domů (viz modul Německo 7)
- omalovánky (pohádkové postavy, typická zvířata, symboly, vlajky, věci každodenní potřeby se slovíčky v jazyce sousední země)
- pracovní listy (křížovky, kvíz)
- obchůdek s „pravými“ produkty (obaly apod.)
- obrázky ze sousední země, tipy na výlety do příhraničního regionu (park dinosaurů, muzeum hraček, lanový park, hrad, sokolnictví apod.)
- dopisy a fotografie z partnerské školy či školky
- portréty dětí z partnerského zařízení (má oblíbená hračka a mé oblíbené jídlo)

• Pro vystavené fotografie mít vždy písemný souhlas rodičů.

„Když ty obrázky vidáme v naší místnosti každý den, jsou naši přátelé stále s námi.“

Cílová skupina

- děti od 3 let

Délka

volitelná

„Mé německé album“

Cíle

- sběr informací a předmětů týkajících se sousední země
- interkulturní zkušenost
- zpracování vlastních vzpomínek
- vytvoření osobního alba (scrapbook)

Materiál

- prázdné album pro každé dítě
- fotografie
- autentický materiál
- lepidlo
- pastelky

Průběh

- Nejprve se nasbírají typické předměty ze sousední země, jako např. obrázky, fotky, nálepky, výstřižky z novin, mince, obaly od bonbonů, kamínky, dřívka, listy atd., např. při výletu do sousední země.
- Předměty, které jsou pro děti důležité a které mají rády, si mohou v hodině tvoření nalepit do alba a ještě je pojmenovat v jazyce sousední země. Starší děti si mohou album popsat samy, menším dětem může pomoci učitel/ka (rodilý/á mluvčí).
- Učitel/ka si může připravit pro děti úkoly a společně s dětmi prohodit, co najde místo ve vzpomínkovém albu:
 - *Nakreslí ...*
 - *Nalep ...*
 - *Najdi obrázek ...*
 - *To mám rád/a ...*

pokračování
**„Mé německé
 album“**

- Znáš chlapce a ten se jmenuje ...
- O Německu/Česku vím ...
- „...“ se řekne německy/česky „...“
- V Německu/Česku se jí ...
- Můj tatínek mi vyprávěl ...
- Chtěl/a bych v sousední zemi vidět, zažít ...
- ...

„Udělej si obrázek o svém sousedovi!“

Cílová skupina

- děti od 3 let
- velikost skupiny neomezena

Délka

2 hodiny až 1 den

Fotografický projekt „Dívej se a tvoř“

Cíle

- vnímat okolí
- rozvíjet estetiku a představivost
- posílit spolupráci

Materiál

- fotografie
- nůžky, lepidlo, fixy, pastelky ...
- sešity nebo velké papíry
- příp. PC

Průběh

Pro získání fotografií, se kterými budeme dále pracovat, máme 3 možnosti:

- Děti fotografie pořídí s určitým zadáním samy.
- Fotografie donese učitel/ka.
- Děti fotografie přinesou z domova (kde je vyfotily společně s rodiči nebo je od nich pro tento projekt dostaly).

Aktivity, které lze s fotografiemi provádět (podle věku dětí a typu fotografií):

- *Hledání míst* – děti hledají místa, kde byly fotografie pořízeny (např. detaily), ideálně v areálu (partnerské) MŠ, ZŠ nebo v partnerském zařízení.
- *Příběh* – poskládat fotografie za sebou a vymyslet si k tomu příběh (nalepit na velký papír, do sešitu, pověsit na šňůru apod.); možno i domalovat nebo popsat jako komiks.
- *Koláž* – rozstříhat fotografie dle libosti a společně s výstřižky z novin a různými nápisy vyrobit koláž (ideální velké formáty). Při práci ve skupinách je možná vzájemná prezentace nebo vernisáž v (partnerském) zařízení (i pro rodiče).

pokračování
**Fotografický
 projekt „Dívej
 se a tvoř“**

- **Ilustrovaná kniha** – každé dítě dostane jednu fotografii a vymyslí k ní příběh (ideální pro starší děti, které umí psát) → za celou třídu/skupinu vznikne kniha plná příběhů
- **Vyprávění** – každý přinese k nějakému tématu fotografii (např. z dovolené), každý nejprve všem fotografií představí a vypráví o ní; poté se mohou fotografie výtvarně zpracovat (koláž, dokreslení...)
- **Výroba vlastního fotoaparátu** – sestavení dírkové komory a pořizování snímků
- **Úprava fotografií na PC** – zpracování digitálních fotografií (úprava na PC, koláže, posílání e-mailem – např. rodičům nebo přátelům v sousední zemi ...)

Každou z aktivit lze zpracovat tematicky (např. zvířata, květiny, auta, hračky atp.). Do tvorby lze zapojit i zbytek školy a rodiče – např. formou veřejné vernisáže děl nebo zadáním úkolů, které vyžadují interakci s okolím.

Vhodné je též děti seznámit se základní fotografickou technikou (může vypomoci např. některý z rodičů).

Děti se mohou navíc seznámit se základy techniky fotografování (např. za pomoci některého z rodičů, který rád fotografuje).

Pokud se děti pohybují venku, je nutné dbát zvýšené opatrnosti.

„Sýýý!“ ☺

Cílová skupina

- děti od 6 let
- pedagogové

Délka

půlden,
příp. jako prázdninová aktivita pro
děti z družiny

Sousední země – „mňam...“: česko-německá snídane

Cíle

- Děti si připraví a sní německou snídani (nebo svačinu)...
- Varianta: piknik s jídly a nápoji ze sousední země.
- Velmi hezké s dvoujazyčnou skupinou: Děti se díky společné činnosti lépe poznají. Různé aktivity odbourávají jazykové bariéry, probouzejí radost a děti baví.
- Společné jídlo motivuje učit se jazyk sousední země a dozvídat se nové věci o neznámé zemi.

Materiál

- kuchyň s dostatečným prostorem
- potraviny ze sousední země
- hudba ze sousední země
- dvoujazyčné kartičky se slovíčky

Průběh

- Seznam na nákup: rohlíky, máslo, marmeláda, med, mléko, tavený sýr, salám, paštika, párky, koláče... a/nebo Brezen, Laugenstangen, Brötchen, Knäcke-brot, Butter, Käse, Salami, Würstchen (Weißwurst), Nussbeugerl, Apfeltaschen ...
- Popis „obvyklé“ snídane od dětí ze sousední země (z partnerského zařízení).
- Pokud možno nakoupit s dětmi společně v sousední zemi.
- Všechny pojmy (potraviny, nádobí, činnosti) připravit na kartičky v češtině a němčině.
- Po snídani/pikniku si příp. zahrát hru („Co ti nejvíce chutnalo? Co vůbec ne?“) nebo kvíz o sousední zemi (zejm. sousedním regionu).

Dbát na hygienické předpisy v kuchyni.

„Dobrou chuť!“ –
„Guten Appetit!“

Cílová skupina

-
-

Délka

-
-

Moje ilustrační fotografie

Cíle

-
-

Materiál

-
-

Průběh

-
-

Cílová skupina

- děti od 3 let

Délka

1–4 týdny

Bilaterální tematické projekty

Cíle

- jazyková kompetence
- sociální kompetence
- kompetence řešení problémů

Materiál

- dětské knížky
- obrázky
- potraviny
- maňásci
- hry
- CD, DVD
- aj.

Průběh

- Děti v partnerských zařízeních mohou na týdenních tematických projektech pracovat současně.
- Témata a způsob jejich zpracování učitelé/učitelky zvolí společně a předem dohodnou.
- Společnými tématy mohou být např.: příroda, jídlo, jazyk nebo média.
- Děti v obou zemích se účastní stejných aktivit.
- Nakonec se mohou výsledky nebo nasbírané dojmy poslat (poštou nebo mailem) partnerskému zařízení, anebo si je děti mohou vyměnit při společném setkání.

pokračování
**Bilaterální
tematické
projekty**

Příroda:

- hry v lese (květiny, stromy, zvířata v Německu a v Čechách)
- seznamovat se s německými a českými slovíčky přímo v přírodě
- podniknout výlet nebo vycházku do lesa, na statek apod.

Jídlo:

- jídlo v Německu a v Česku – děti mohou poznat typický pokrm ze sousední země a např. si jej společně uvařit a sníst
- děti mohou sestavit česko-německou kuchařku nebo obrázkovou knížku se svými oblíbenými jídly

Jazyk:

- poznat písničky a dětské hry ze sousední země
- jazyková animace s maňásky a obrázky

Média:

- interaktivní tabule s úkoly pro děti
- CD nebo DVD s písničkami, filmy atd. v jazyce sousední země
- objevovat PC – vyzkoušet s dětmi internet, e-mail a zpracování fotografií a využít je pro komunikaci s partnerským zařízením

Pozor při vaření a pozor v lese. Při využití médií sami zkontrolovat, zda jsou vhodná.

„Máme spoustu společných témat...“

Cílová skupina

- děti od 5 let

Délka

2 hodiny

„Kdo jsem já a kdo jsi ty?": výměna vlastnoručně namalovaných portrétů

Cíle

- navázat první kontakt s dětmi z partnerského zařízení
- sebereflexe a zaměření pozornosti na sousední zemi
- přítomnost osobních obrázků dětí ze sousední země ve vlastním důvěrně známém (každodenním) prostředí

Materiál

- papír
- pastelky
- materiál pro tvoření

Průběh

- Před prvním setkáním nebo po něm si mohou děti z partnerských zařízení vyměnit vlastnoručně namalované portréty. Každé dítě namaluje na čtvrtku A4 svůj vlastní obrázek a podepíše jej velkými, dobře čitelnými písmeny (menším dětem pomohou učitelé/učitelky).
- Portréty mohou děti doplnit jako koláž obrázky svých oblíbených hraček a dobrot. Potom obrázky pošlou partnerské škole/školce a čekají na poštu ze sousední země. Když obrázky (budoucích) kamarádů přijdou, vyvěsí je ve své herně, třídě, nebo klubovně. Společně s učitelem/učitelkou si děti přečtou jména kamarádů a povídají si o jejich oblíbených hračkách a dobrotách (hádají je).

„Anne má ráda stejnou hračku jako já.“

Cílová skupina

-
-

Délka

-
-

Moje ilustrační fotografie

Cíle

-
-

Materiál

-
-

Průběh

-
-

Cílová skupina

- děti od 4 let

Délka

10–20 minut

„Wo kann nur der Hatschi Patschi sein?“ – „Kde jen může Hači Pači být?“

Seznamovací hra „Hači Pači“

Cíle

- u smíšených a nových skupin: seznámení se jmény dětí
- procvičení slovní zásoby: „Wer bist du?“ – „Ich bin ...“, resp. „Kdo jsi?“ – „Jsem ...“
- pohyb
- pozornost

Materiál

- židličky
- maňásek

Průběh

- Děti sedí na židlích v kroužku a nacvičí si např. s maňáskem věty „Wer bist du?“ – „Ich bin ...“, resp. „Kdo jsi?“ – „Jsem ...“
- Jedno vybrané dítě (A) jde za dveře.
- V kruhu ze židlí je o jednu židli méně, než kolik je dětí.
- Ve skupině se vybere jedno dítě (B), které bude Hači Pači.
- Dítě (A) zavoláme opět do kruhu. Postaví se doprostřed a postupně ukazuje na jednotlivé děti a ptá se každého: „Wer bist du?“ („Kdo jsi?“)
- Dotázané děti odpovídají: „Ich bin ...“ („Jsem ...“)
- Jakmile je dotázáno dítě B (= Hači Pači), zavolá „Hači Pači!“ a v tom okamžiku musí všechny děti vstát a najít si v kroužku židli nové místo.
- Také dítě (A) si rychle hledá volnou židli.
- Dítě, které nenajde volné místo, může jít za dveře a hledat potom nového Hači Pači.
- Hru je možné libovolně dlouho opakovat.

Kroužek ze židlí musí být dostatečně velký pro pohyb skupiny.

Cílová skupina

-
-

Délka

-
-

Moje ilustrační fotografie

Cíle

-
-

Materiál

-
-

Průběh

-
-

Cílová skupina

- děti od 4 let
- učitelé/učitelky a rodiče

Délka

dopoledne, cca 9–14 hodin

Poznáváme své kamarády lépe

Cíle

- společné zážitky
- hraní, zpívání, tvoření

Materiál

- vše, co je v MŠ
- hračky
- sportovní náčiní
- nádobí
- materiály na tvoření

Průběh

- Příjezd do partnerské školky, převléknutí (vzít si bačkory, tlusté ponožky).
- Uvítání speciální písničkou nebo básničkou.
- Děti a učitelky se zeptáme, na co se těší.
- Společné hraní.
- Mluvíme vždy oběma jazyky!
- Při volné hře děti motivujeme, aby si hrály ve smíšených skupinách, vždy je k ruce učitel/ka.
- Podle ročního období nebo tématu měsíce nabídneme vyrábění pro všechny.
- Společné hry na zahradě: domácí děti ukážou hostům, kde si mohou hrát.
- Společná hra s míčem na zapamatování jmen: Kdo chytí míč, musí říct své vlastní jméno: „Já jsem ...“ / „Ich bin ...“ – dobré cvičení, pokud děti ještě dobře neznají jména kamarádů.
- Společný úklid hraček.

pokračování
**Poznááme
své kamarády
lépe**

- Společný oběd: „Guten Appetit!“ a „Dobrou chuť!“ Učitelky děti povzbuzují, aby ochutnaly nové, neznámé pokrmy.
- Závěrečný kroužek: Co se nám líbilo? Co ne? Co bychom si přáli pro příště?
- Na závěr ještě společná písnička nebo hra podle přání dětí.
- S kamarády se srdečně rozloučíme!

! *Nezapomenout na cestovní pojištění a cestovní pasy. Upozornit děti na zvláštní pravidla během cesty a v partnerské školce. Získat souhlas rodičů s návštěvou dětí v partnerském zařízení.*

Cílová skupina

- děti od 5 let
- rodiče a učitelé/učitelky
- starší žáci

Délka

3 hodiny

Pohyb je zábava – a společný pohyb o to větší!

Cíle

- zábava díky pohybu
- prožít sounáležitost
- podporovat sociální kompetence
- používat jazyk sousední země

Materiál

- zvací dopis s datem, hodinou a místem
- velká tělocvična, za pěkného počasí hřiště
- diplomy nebo medaile se sladkostí
- materiály pro jednotlivá stanoviště, náčiní na cvičení, stopky
- typický oběd dané země podle volby a možností

Průběh

- České a německé děti se setkají v tělocvičně (za pěkného počasí na hřišti).
- Jednotlivé zastávky už jsou připravené.
- Oficiální uvítání, během nějž se podají všechny informace o průběhu sportovního dne.
- Vytvoří se družstva. Družstva by měla být smíšená česko-německá a chlapci-děvčata.
- Družstva dostanou dostatek času na proběhnutí stanovišť.
- Střídání určuje odpovědná osoba, která vydá smluvený signál (např. zvonkem, bubínkem, píšťalkou...).
- Stanoviště mohou děti proběhnout vícekrát.
- Vybuduje se více stanovišť a vybaví se podle možností zařízení a sportovního náčiní. Na každém stanovišti je vždy jeden dospělý jako odpovědná osoba, který vysvětlí úkol nebo předvede a udá start. Můžeme připravit např. následující stanoviště:

pokračování
**Pohyb je
 zábava**

Stanoviště 1: Tunel na prolézání

Materiál: tunel na prolézání, dostatek míčů nebo nafukovacích balonků pro každé družstvo, dva velké koše před a za tunelem

Děti mají za úkol dopravit míče z prvního koše do druhého. Musejí s míčem prolézt tunelem. Zpátky běží.

Stanoviště 2: Slalom s vejci

Materiál: 5 pět slalomových tyčí se stojanem, lžice s dřevěným nebo umělohmotným vajíčkem

Děti proběhnou slalom s vajíčkem na lžici tam a zpět. Vajíčko nesmějí držet rukama. Když vajíčko spadne, musí se dítě zastavit, vejce zvednout a odtud, kde mu vajíčko spadlo, běžet dál. Vejce a lžice se pak předá dalšímu dítěti z družstva.

Stanoviště 3: Dotyková stezka

Vytvořit dotykovou stezku s různými podklady (písek, kamínky, látka, gumové podložky apod.). Děti procházejí stezku jedno po druhém bosy. Když stezku vytvoříme do kruhu, mohou se na ní pohybovat všechny děti současně.

Stanoviště 4: Sportovní obrázky

Materiál: velký papír (min. A3) a křídly nebo voskovky

Každé dítě se namaluje jako sportovec. Obrázky si děti mohou vzít domů nebo je věnovat kamarádům.

Na závěr uspořádáme vyhlášení vítězů, při němž každé dítě obdrží medaili nebo diplom.

Sportovní den ukončíme společným občerstvením.

Cílová skupina

- děti od 5 let
- dospělí

Délka

1 den

Hledání pokladu v lese

Cíle

- společné zážitky z přírody v lese
- pohyb a zábava
- rozpoznat známé skutečnosti a své znalosti si prohloubit
- prožitek důvěry (rozvoj sociální kompetence)

Materiál

- zvací dopis a barevné obálky s úkoly
- čtyři dřevěné tyčky, barevné stužky
- dvoujazyčný popis stanovišť, materiál pro jednotlivá stanoviště
- oběd typický pro danou zemi
- truhlice s pokladem

Průběh

- Děti, učitelé/učitelky a rodiče se sejdou na smluveném místě. Zde na ně čeká dopis, který zve všechny na hledání pokladu a popisuje cestu k cíli. Všichni společně putují na cílové místo. Tím by měla být louka nebo paseka, na níž se bude moci později jíst i odpočívat. Louka je centrálním místem celého dne.
- Zde se na začátku sestaví skupiny. K tomu nám poslouží barevné dopisy s kartičkou pro každou skupinu. Čtyři dospělí, kteří budou mít na starosti každý jednu skupinu, si vyhledají stejný počet českých a německých dětí pro svou skupinu.
- Podle barvy kartičky pro hledání pokladu se každá skupina odebere na takto barevně označené stanoviště. Důležité je, aby všichni dospělí předem znali cestu a místo všech stanovišť. Než se všichni rozejdou, dohodne se čas na společné jídlo. Někteří dospělí zůstanou a připravují jídlo.
- Jsou připravena čtyři stanoviště. Za každé stanoviště odpovídá jeden dospělý. Stanoviště by neměla být příliš daleko od sebe a cesta k nim by měla být vyznačena barevnými ukazateli nebo šipkami. Každé stanoviště je v souladu s ukazateli jinak barevně označeno.

- Jedno dítě bude vedoucím skupiny a dostane před začátkem hledání pokladu dřevěnou hůlku. Pokud skupina splní na daném stanovišti úkol, uváže se jí na dřevěnou tyčku barevná stužka.

Stanoviště 1 (žlutá): Běh přes překážky

Z přírodních materiálů (kmenů, stromů, klacků atd.) se připraví překážková dráha a pro každé dítě jeden kámen. Děti postupně absolvují překážkovou dráhu s cílem donést kámen na druhý konec a postavit tam věž.

Stanoviště 2 (červená): Spoléhám se na tebe!

Materiál: 5 šátků na zavázání očí a dlouhé lano

Děti vytvoří dvojice. Jednomu dítěti se zaváže oči a druhé je musí vést. Společně se posouvají podél lana, které je zavěšené mezi stromy ve výšce ramen. Na druhém konci si děti vymění šátek přes oči a vrací se zpátky.

Stanoviště 3 (zelená): Běh o třech nohou

Materiál: 1 šátek nebo šála na svázání nohou

Děti vytvoří dvojice, postaví se vedle sebe a vzájemně se zaháknou pod paží. Svážou se jim nohy, kterými stojí vedle sebe tak, že dvojice má dohromady jen tři nohy. Nyní musí svázané děti překonat krátkou vzdálenost (10 m).

Stanoviště 4 (modrá): Puzzle s obrázkem lesa

Materiál: 2 připravené velké obrazy lesa (min. A3) nalepené na karton a rozstříhané na dílky puzzle a kopie obrázku jako předloha. Skupina dostane za úkol společně složit tyto dva obrazy.

Po čtvrtém stanovišti se děti vrátí na smlouvané místo ke společnému jídlu.

- Po jídlu je čeká ještě hledání pokladu. Jako poklad je někde ukryta velká truhlice se sladkostmi, drobnými hračkami (zvířátky) a obrázky z obou zemí. Cesta k pokladu je popsána na kartičkách, které byly skupinám rozdány na začátku. Po úspěšném hledání si každé dítě může vzít malou odměnu z truhlice.

Aby si děti tento den uchovaly v paměti, mohou si potom ve svém zařízení namalovat obrázky se zážitky z tohoto dne. Z nich můžeme sestavit knížku a poslat ji kamarádům v sousední zemi.

- ! Při návštěvě sousední země nezapomenout cestovní pasy a pojištění. Výlet musí být dobře připraven a zapojení dospělí by měli dobře znát terén a dráhu. Odborníci, kteří znají dané místo (lesníci nebo lesní dělníci), by byli ideální podporou.

„Hledání pokladu je pěkně napinavé!“

Cílová skupina

- děti od 4 let
- rodiče

Délka

cca 3 hodiny

Česko-německý karneval s maskami zvířat

Cíle

- společný zážitek určitého zvyku
- zábava, společně slavit
- zapojení rodičů do setkávání

Průběh

- Připravíme 4 až 6 stanovišť, každé pro cca 8 dětí.
- Na stanovištích 1 až 4 je vždy jeden dospělý, vedoucí hry. Zde se nabízí zapojit rodiče. Mohou se podílet na plánování nebo přípravách a převzít stanoviště. Pedagogové jsou vedoucí skupin. Doprovázejí děti od stanoviště ke stanovišti. Nakonec vedoucí dovede skupinku na stanoviště číslo 6.
- Děti, rodiče a pedagogové přijedou ve stanovený den do partnerského zařízení v kostýmu zvířat. Ve velkém kruhu se všichni přivítají a představí. K tomuto účelu se hodí písnička: „Wer als ... gekommen ist ...!“ (melodie: „Wer im Januar geboren ist ...“). Nyní se za pomoci barev najdou skupinky. Každý vedoucí skupinky namaluje líčidlem na tváře stejnému počtu (zde čtyřem) německých a českých dětí puntík své barvy a skupinu si shromáždí v místnosti. V každé skupině vysvětlí rodilý mluvčí, kde se nachází jednotlivá stanoviště a co mají děti dělat. V tuto chvíli může začít procházení stanovišť.

Stanoviště 1: Malování dětí

Materiál: barvy na obličej, předlohy

Každému dítěti se namaluje tvář podle jeho oblečení. Vedoucí hry namaluje dítěti tvář podle jeho přání tak, aby se hodila k jeho kostýmu. Starší děti se mohou malovat samy. K tomu je potřeba velké zrcadlo.

Stanoviště 2: Židličková

Materiál: 7 židlí (resp. podle počtu dětí vždy o jednu méně), přehrávač CD

Vedoucí hry postaví židle do kruhu opěrátky do středu. Vysvětlí dětem pravidla hry: „Budete běhat kolem židlí dokola, dokud bude hrát hudba. Jakmile hudba přestane hrát, rychle si najdete místo a posadíte se!“ Kdo si židli nenajde, vypadává. Jednu židli odebereme, protože nyní hraje o jedno dítě méně. Hudba

opět začne hrát a děti běhají kolem židlí dokola. Pak se hudba zastaví. Jedno dítě nenajde židli a vypadává. Hra se opakuje tak dlouho, až už zbývají pouze dvě děti a jedna židle. Vyhrává ten, kdo si jako poslední sedne na jedinou židli. Dítě, které vypadne, smí při příštím kole zapínat a vypínat hudbu.

Stanoviště 3: Polepení maškarních masek

Materiál: vzory masek, lepidlo, peří, proužky papíru, třpytky, barvy atd.

Děti si polepí a pomalují vzory masek podle svých představ a mohou si je po usušení vzít domů na památku.

Stanoviště 4: Hledání zvířat

Potřebujeme zvláštní místnost, která není příliš velká, hodně nafukovacích balonků, tubus na prolézání, papírové krabice a dvě plyšová zvířátka. Pedagogové schovají dvě plyšová zvířátka někde v místnosti a skupina je musí najít. U této hry je potřeba spolupracovat. Vedoucí hry dá dětem úkol: „Najděte společně dvě zvířátka, která se tu schovala!“ Kdo je najde, smí je opět schovat pro další skupinu.

Stanoviště 5: Tanec s nafukovacími balonky

Materiál: hudba, nafukovací balonky

Děti si najdou kamaráda, a ve dvojici si mezi své hlavy vloží nafukovací balonek a tančí. Vedoucí skupiny obsluhuje muziku. Platí zde pravidlo: „Když balon spadne, sedne si dvojice ke straně a povzbuzuje ostatní páry.“

Varianta: Lze také tancovat s balonkem v ruce. To je vhodné především pro menší děti, protože rády drží balon v ruce a výše uvedený způsob tance by pro ně byl příliš těžký. Zábava je to hlavní!

Stanoviště 6: Zvířátko s překvapením

Materiál: velká krabice s otvorem ve tvaru zvířete, v ní schované sladkosti

Každé dítě si smí vylovit sladkost.

- Ve stanovenou dobu se všichni opět sejdou a společně se nají (např. vídeňské párky, housky a bowle z moštu nebo obložené talíře s kousky ovoce a zeleniny, chlebičky a nápoji). Důležité je, aby se děti mohly obsloužit samy a mohly jíst rukama.
- Nakonec se všichni rozloučí: „Auf Wiedersehen“ – „Na shledanou“.

Abychom si den uchovali v paměti a mohli se za ním se všemi účastníky ohlédnout, sestavíme fotodokumentaci, kterou vyvěsíme ve svém zařízení a pošleme také partnerskému zařízení.

- Při návštěvě sousední země nezapomenout cestovní pas a pojištění.

„Slavit nás všechny baví!“

Cílová skupina

- děti od 4 let

Délka

- 2 projektové dny (1x v Česku, 1x v Německu)

Velikonoční zvyky obou zemí

Cíle

- seznámení s velikonočními zvyky sousední země
- objevování podobností a rozdílů
- rozšíření slovní zásoby v jazyce sousední země
- zábava

Materiál

- vajíčka a barvy
- vrbové pomlázky a barevné stužky
- velikonoční hnízda, tráva a beránek
- velikonoční pečivo (pečený velikonoční beránek, mazanec)
- velikonoční zajíček (kostým), zajíčci z čokolády
- pytel na výslužku

Průběh

V Německu:

- Na Zelený čtvrtek chodí děti v mnoha regionech Saska „hodovat“. K tomu se mohou nastudovat speciální písničky. Děti chodí s pytlíkem na výslužku od domu k domu a dostávají velikonoční pečivo, vajíčka a sladkosti.
- Tradičně se hledají velikonoční hnízda.
- Malují se nebo zdobí velikonoční vajíčka, která se zavěšují na velikonoční keř.
- Peče se beránek nebo mazanec.
- Učíme se velikonoční říkadla a básničky.
- V Horní Lužici se chodí pro velikonoční vodu.
- Důležitá slovíčka: Ostern, Osterei, Osterhase, Osternest; barvy: rot, gelb, grün, weiß

pokračování
**Velikonoční
zvyky obou
zemí**

Typická německá velikonoční říkanka:

„Osterhase, komm zu mir,
komm in meinen Garten.
Bring mir Eier, zwei, drei, vier,
lass mich nicht mehr warten.“

V Čechách:

- Pletou se pomlázky a zdobí se barevnými stužkami.
- Na Velikonoční pondělí chodí chlápci s pomlázkami po obci a vyplácejí děvčata. Za to je děvčata polévají vodou.
- Malují se velikonoční vajíčka.
- Učíme se velikonoční písničky a básničky.
- Důležitá slovíčka: vejce, pomlázka, veselé, Velikonoce, beránek; barvy: červená, žlutá, zelená, bílá.

Typická česká velikonoční říkanka:

„Hody, hody, do provody,
dejte vejce malovaný,
nedáte-li malovaný,
dejte aspoň bílý,
slepička vám za ně snese jiný.“

- ! Pozor při pečení velikonočního pečiva. Pozor u sporáku! Při chození po domech pozor na silniční provoz.

„Frohe Ostern!“ – „Veselé Velikonoce!“

Cílová skupina

- děti od 6 let

Délka

2–3 hodiny

„Rámus v kuchyni“: česká palačinka potkává saský bramborák

Cíle

- společná příprava česko-německého pokrmu
- seznámit se s rozdíly obou kuchyní
- společná zábava, zábava při vaření a jídle
- do budoucna odlehčit maminkám a tatínkům od vaření ☺

Materiál

- dvoujazyčné recepty
- obrázky přísad a náčiní
- přísady do pokrmů
- dostatek nádobí atd.
- plotýnky na vaření a trouba na pečení
- velký jídelní stůl
- příp. slovníček

Průběh

- Skupina českých a německých dětí se sejde ve společné kuchyni, aby vlastníma rukama připravila česko-německé menu a následně je společně ochutnala. Vedoucí akce „Rámus v kuchyni“ představí malým kuchařům pokrmy, které reprezentují dvě dané země.
- Připraví se palačinky s oslazeným tvarohem, marmeládou a kakaem, oblíbené dětské jídlo v Čechách, a v Německu oblíbené bramborové placky s jablečným pyré a cukrem, kterým se v Sasku říká „Glitscher“.
- Na stole jsou položeny zalaminované kartičky s obrázky přísad a předmětů, které děti společně v obou jazycích pojmenují a popíší (např. „Mehl“/ „mouka“). Slovíčka se nahlas přečtou a nacvičí. Potom můžeme kartičky připevnit magnety na dveře chladničky.

pokračování
**„Rámus
v kuchyni“**

- Recepty, napsané velkými písmeny a umístěné tak, aby je všichni viděli, slouží jako návod pro dvojice kuchařů (ideální jsou smíšené, česko-německé dvojice), které dostanou konkrétní úkol. Rozdělení úkolů si musí vedoucí promyslet před začátkem aktivity.
- Zatímco se bude „bramboráková“ skupina ještě zabývat těstem, smaží se už na plotně první palačinky. (Odvážlivci se mohou pokusit obrátit je v letu – pozor na nízké stropy!) Palačinky se pak ohřívají v troubě.
- Ti, kteří nesmaží ani nemíchají těsto, mohou připravovat tvaroh a jablečné pyré (nejlépe chutná samozřejmě z čerstvých jablek) a prostřít stůl.
- Jako nápoje se hodí „Apfelschorle“ (jablečný džus se sodovkou), nebo „citronáda“ (voda s citronovou šťávou a trochou cukru). Před jídlem si samozřejmě popřejeme „Guten Appetit!“ / „Dobrou chuť“.
- Po jídle společně uklidíme. Na památku každé dítě dostane domů kopii s recepty a malým slovníčkem, který buď děti sestavily na předchozím setkání, nebo který připravili vedoucí před setkáním.
- Pro „Rámus v kuchyni“ se dobře hodí např. kuchyň v Muzeu česko-saských Krušných hor v Marienbergu (Bergmagazin Museum sächsisch-böhmisches Erzgebirge, Marienberg, tel. +49 3735 6681290) a je tu možnost doplnit kuchařskou akci návštěvou muzea.

! Pozor při zacházení s noži, ohněm a horkým olejem – raději o jednoho vedoucího více než méně. Předem se rozhodně zeptat na alergie a promyslet si případné alternativní pokrmy.

„Co si uvaříte sami, chutná nejlépe!“

Cílová skupina

- děti od 4 let
- rodiče a vedoucí

Délka

2–4 hodiny (pro menší děti existuje kratší varianta)

Společný výlet na naučnou stezku „Ježíškova cesta“ v Božím Daru

Cíle

- společná hra
- plnění úkolů
- procvičení jazyka sousední země
- poznávání přírody regionu

Materiál

- namalované obrázky lesních zvířat k zavěšení na stromy
- hrací kartičky a informační materiály

Průběh

- Příjezd dětí, uvítání v obou jazycích.
- Zaspívání společné písničky, kterou už děti znají.
- Vyzvednout v informačním centru kartičky a mapu.
- Na „Ježíškově cestě“ děti hledají v lese domečky s různými postavičkami a plní zadané úkoly. Na kartičky si poznamenávají správné odpovědi. Menším dětem mohou pomoci rodiče nebo vedoucí.
- V areálu mohou děti navštívit i menší hřiště.
- Na louce si děti udělají piknik, zatančí a zaspívají si společně české a německé písničky.
- Učitel/ka zavěsí připravené obrázky zvířat na blízké stromy . Děti je pak společně hledají. Kdo najde obrázek, zavolá nahlas jméno zvířete.
- Na závěr mohou děti ještě hledat v lese předem ukrytý „poklad“.
- Za odměnu děti dostanou razítko a malou knížečku o „Ježíškově cestě“ a regionu.

pokračování
**Společný výlet
na naučnou
stezku**

- Více informací o naučné stezce na www.jeziskovacesta.cz.

Takovéto setkání lze samozřejmě uskutečnit i na dalších podobných stezkách pro děti.

Na děti ve volném terénu dávat dobrý pozor.

„Pohybem ke zdraví...“

Cílová skupina

- děti od 6 let

Délka

3 až 5 dní

Vícedenní setkání s přenocováním

Cíle

- společné aktivity s dětmi ze sousední země
- výměna
- interkulturní učení
- zábava a odpočinek

Materiál

- materiály pro jazykovou animaci
- hudební nástroje
- deskové hry
- karetní hry
- materiál na tvoření
- mapa (mapy)
- vybavení na první pomoc

Průběh

- Ubytování v domě s plnou penzí.
- Asi 12 českých a 12 německých dětí.
- 4 vedoucí (čeští a němečtí, muži a ženy).
- Upozornění: Všichni vedoucí by se měli předem znát!
- Sestavení detailního plánu příjezdu.

Děti by se měly všech aktivit účastnit ve smíšených skupinách. Doporučujeme vybrat pro setkání nadřazené téma (např. piráti, středověk, indiáni). Na začátku by se měly hrát seznamovací hry a česko-německé jazykové hry (viz modul Setkání 3). Jazyk můžeme zařadit na každodenní program jako pravidelnou pevnou aktivitu.

pokračování
**Vícedenní
setkání
s přenocováním**

Podle charakteru místa pobytu můžeme provádět následující aktivity:

- jízda na lodích
- hry v přírodě
- hledání pokladu
- sport
- vyrábění a malování
- písně a tance
- návštěva zajímavých míst
- aktivní objevování města nebo vesnice
- noční pochod

Na závěr setkání by se měl jako vyvrcholení konat česko-německý večer s interkulturním programem, diskotékou, táborákem, grilováním a společnými hrami. Mohou se vystavit předměty, které děti vyrobily během setkání, a předvést tance a písničky, které se děti naučily.

- !** *Rodiče musí být o všem informováni (předem zorganizovat schůzku). Mít s sebou cestovní pas, prázdninový pas (prohlášení rodičů), zdravotní pojištění do zahraničí. Dbát na zvláštní pravidla dozoru u nebezpečných aktivit (např. jízda na lodích).*
- *Rodiče musí být o všem informováni (předem zorganizovat schůzku). Mít s sebou cestovní pas, prázdninový pas (prohlášení rodičů), zdravotní pojištění do zahraničí. Dbát na zvláštní pravidla dozoru u nebezpečných aktivit (např. jízda na lodích).*

„Společné zážitky se nám vtisknou do paměti!“

Bez dobrých partnerství není dobrých projektů. Proto jedním z důležitých úkolů Tandemu je zprostředkování partnerských organizací, institucí, škol, sdružení apod. Pomocí naší kontaktní databáze takto můžete najít vhodnou německou organizaci pro spolupráci. V databázi lze vyhledávat dle různých kritérií a rovnou kontaktovat zanesené organizace nebo naopak svou organizaci zanést do databáze v rodném jazyce. Naše pracovnice ji poté přeloží a zveřejní. O všem budete informováni prostřednictvím e-mailu.

Regiony

Zvolte si kliknutím jednu oblast (region), aby se Vám ukázaly existující možnosti.

Cílová skupina

- pedagogové
- děti
- rodiče
- zřizovatelé

Hledání partnerů a zahájení partnerství

Cíle

- najít vhodného partnera v sousední zemi
- navázat vztah a rozvíjet přátelství
- rozvíjet pochopení pro sousední zemi a seznámit se s jejím jazykem

Materiál

- PC, internet
- telefon
- dopisy, fotky
- tlumočnick

Postup

Hledání partnera

- Zapsat se do kontaktní databáze Tandemu na www.tandem-info.net/partner.
- Navázat kontakt s některým zařízením.
- Příp. využít partnerství měst.

Navázání prvních kontaktů

- Projektoví partneři by se měli před zahájením spolupráce osobně poznat.
- Výměna informací o vlastním zařízení (mailem, poštou, telefonicky, fotky atd.).
- Vzájemně si sdělit, co od spolupráce očekáváme.

Osobní kontakty, první návštěva

- První návštěvy se mohou zúčastnit třeba jen učitelé/učitelky a příp. zástupci rodičů (s tlumočnickem/tlumočnicí).
- Udělat si obrázek o tom, jak by se mohla spolupráce rozvíjet.

Kontaktní databáze Tandemu

Bez dobrých partnerství není dobrých projektů. Proto jedním z důležitých úkolů Tandemu je zprostředkování partnerských organizací, institucí, škol, sdružení apod. Pomocí naší kontaktní databáze takto můžete najít vhodnou německou organizaci pro spolupráci. V databázi lze vyhledávat dle různých

Regiony

Zvolte si kliknutím jednu oblast (region), aby se Vám ukázaly existující možnosti.

pokračování **Hledání partnerů a zahájení partnerství**

- Před prvním setkáním dětí by měli/y učitelé/učitelky navštívit obě zařízení.
- Seznámit se s denním programem druhého zařízení.
- Seznámit se s rozdíly partnerského zařízení.

Informování týmu, rodičů a dětí

- Schůzka rodičů s představením partnerského zařízení. Mít po ruce názorné materiály, obrázky, fotografie, plán města, příp. publikace ze sousední země.
- Rodiče by se měli podle možností do partnerství od začátku aktivně zapojit.

Plánování a organizace prvního setkání

- Poslat dětem a rodičům pozvánku.
- Přesně domluvit program a rodiče informovat o vývoji projektu a plánech.
- Zorganizovat aktivity na téma sousední země, např. jazykovou animaci, česko-německý koutek (viz modul Německo 8), anebo nabídnout jazykový kurz.

! *Na nové plány je potřeba mít čas a trpělivost. Nemít příliš vysoká očekávání a cíle! Vedoucí projektu musí být o projektu sám přesvědčen a projekt mu musí přinášet radost. Pak může svou radostí „nakazit“ celý tým a projekt bude bavit i děti...*

**„Společně se
bavíme!“**

Cílová skupina

- pedagogové
- organizátoři
- všichni účastníci

Délka

1 projektový den a více

Zahájení projektu: První krůčky do sousední země

Cíle

- hladký průběh všech částí projektu
- fungující komunikace
- zajištěné financování
- uskutečnitelná odborná náplň projektu
- předcházení konfliktů/problémů
- spokojenost účastníků

Materiál

- telefon
- e-mail nebo fax
- internet

Postup

Příprava:

- Mít nápad, nechat se inspirovat.
- Znat „zájemce“ (kdo je naší cílovou skupinou?).
- Formulovat téma a název (stručný, aby se dal snadno zapamatovat a rozpoznat).
- Formulovat cíl.
- Formulovat dílčí cíle (např. jazyk, kultura, země, aktivity).
- Najít a informovat partnera.
- Důležité je mít pevně určenou kontaktní osobu v partnerské organizaci!
- Vypracovat program a metody.

pokračování
**Zahájení
projektu: První
krůčky do
sousední země**

Setkání s partnery:

- Ověřit proveditelnost.
- Navázat osobní vztahy.
- Ověřit financování (nejprve naplánovat výdaje, pak hledat příjmy).
- Pokud je to nutné, hledat finanční prostředky (vlastní prostředky zřizovatele, příspěvky účastníků, sponzorů, žádost o dotaci – viz modul Organizace 3).

Organizace záměru:

- Komunikace se všemi partnery projektu (např. setkání, informační dopis, popis projektu).
- Průběžná kontrola financování a proveditelnosti.
- Popř. hledání účastníků, práce s veřejností a tisková práce.

„Jedna hodina dobré přípravy ušetří deset hodin práce.“

Tandem

Koordinální centrum
česko-německých
výměn mládeže
Koordinierungszentrum
Deutsch-Tschechischer
Jugendaustausch

O Tandemu

Školy

Předškolní zařízení

- ▶ Aktuality
- ▶ Akce
- ▶ Programy a projekty

Financování projektu

Cíle

- sestavení rozpočtu
- získání finančních prostředků

Materiál

- koncepce projektu
- časový plán
- PC, internet, e-mail

Postup

- Nejprve si dobře promyslíme, jaký projekt chceme uskutečnit (např. setkání dětí z české a německé mateřské nebo základní školy, seznámení s jazykem sousední země, výměna zkušeností pedagogů atd.).
- Potom stanovíme dobu trvání projektu (např. jeden den, více dní nebo týdnů, několik měsíců atd.).
- Propočítáme náklady na projekt a požadovanou výši finančních prostředků.
- Zjistíme si instituce, nadace, sponzory atd., kteří podporují přeshraniční projekty, např. euroregiony, krajské úřady, Česko-německý fond budoucnosti nebo Tandem (více informací viz www.krucekpokrucku.info a www.tandem.adam.cz, resp. www.schrittfuerschritt.info a www.tandem-org.de).
- Telefonicky nebo e-mailem si domluvíme termín, abychom se informovali o dotaci, dotačních podmínkách a termínech.
- Po těchto rozhovorech se rozhodneme, z jakých zdrojů by měl být projekt financován. Pak podáme odpovídající žádost. Termín je potřeba zvolit tak, aby písemné sdělení rozhodnutí ohledně podpory plánovaných aktivit došlo ještě před začátkem projektu.
- Vyčkáme na schválení dotačních prostředků.

Cílová skupina

- zřizovatelé
- poskytovatelé finančních prostředků

Délka

podle dotačního programu

Akce

Jazyková animace

Programy a projekty

E-shop

Kontaktní databáze

Kontakt

cz de en

Úvodní stránka > Předškolní zařízení > Finance

Finance

Koordinální centrum česko-německých výměň mládeže TANDEM nerozděluje přímo finanční prostředky na podporu česko-německé spolupráce. Jedinou výjimkou je Program podpory odborných praxí a projekt Odmalička. Nicméně má Tandem bohaté zkušenosti se získáváním finanční podpory a rád se o ně podělí.

Tandem Vám může poradit, kde o peníze zažádat. Pravidelně pro Vás aktualizujeme příručku o financování česko-německých výměň mládeže (viz níže). Zde najdete nejdůležitější zdroje

Aktuality

13.8.2012

[Studijní návštěva pro organizace, které hostí dobrovolníky EDS a pracují se znevýhodněnými lidmi](#)

8.6.2012

[Tematický seminář pro pracovníky s dětmi a mládeží: Co dělat proti pravicovému extrémismu](#)

O Tandemu

Školy

Předškolní zařízení

Aktuality

pokračování **Financování projektu**

- Po obdržení souhlasu, resp. po uzavření smlouvy o financování, můžeme zahájit projekt podle schváleného plánu.
- V průběhu projektu připravujeme všechny podklady pro vyúčtování a informace pro závěrečnou zprávu.

Všechny podklady, faktury atd. musí být archivovány pro příp. pozdější kontrolu.

„Dotační programy Tandemu nejsou vůbec byrokratické.“

Cílová skupina

- pedagogové
- rodiče
- prarodiče

Délka

během celého projektu

„Mami, tati, přidejte se k nám!“

Cíle

- spolupráce a organizační zapojení rodičů
- spolufinancování akcí a výletů
- seznámení a přiblížení rodičů z obou zařízení z Německa a Čech

Materiál

- pozvánka
- informační dopis nebo nástěnka

Postup

Rozhodující je schopnost pedagogů přesvědčit rodiče o dobrém záměru příhraničního partnerství a motivovat je ke spoluúčasti.

- Na začátku: Představit rodičům konkrétní nabídku pro jejich děti, např. nabídku na seznámení s jazykem sousední země (viz moduly na téma Jazyk sousední země).
- Informování na rodičovské schůzce nebo formou dopisu, na nástěnce atd.: informace o partnerském zařízení, plánovaných aktivitách atd. (v ideálním případě se schůzky zúčastní kolega/kolegyně z partnerského zařízení, anebo se stručně představí v dopise rodičům).
- Při cestách do sousední země nebo společných výletech vždy pozvat všechny rodiče. Když se to bude zúčastněným rodičům líbit, předají své pozitivní dojmy dalším rodičům.
- I při návštěvě partnerů ve vlastním zařízení informovat a pozvat rodiče.
- Pravidelně rodiče informovat o plánovaných akcích a stavu projektu (krátké zprávy, fotky atd.).
- Pozvat rodiče, aby se podíleli na organizaci projektových dnů nebo výletů.
- Při spolufinancování projektu ze strany rodičů sestavit přesný plán a rodiče informovat, na co je potřeba jaká finanční podpora.

pokračování
**„Mami, tati,
přidejte se
k nám!“**

- Zorganizovat setkání rodičů z obou zařízení, např. zorganizovat v partnerské školce den pro rodiče, při němž se seznámí rodiče a učitelé a prohlédnou si školku.
- Zvát rodiče na menší akce ve školce, např. prezentace naučených písniček, předčítání atd.
- V případě zájmu je možné zorganizovat společný víkend pro rodiče a děti, během něž se mohou všichni dobře poznat.

„Rodiče mohou být skvělou oporou a mít ze své účasti radost!“

Cílová skupina

- 2–10 pedagogů

Délka

2 hodiny

Jazykový rychlokurz pro pedagogy

Cíle

- první kontakt s jazykem sousední země
- motivace
- odbourávání zábran
- zábava z mluvení

Materiál

- flipchart nebo tabule
- přehrávač CD
- písemné materiály a pracovní listy
- obrázky
- míč

Náplň

- uvítací hry s hudbou
- představovací kolečko, seznamovací hra s míčem
- stručné nastínění možností rychlokurzu
- posílení motivace, ukázání podobností obou jazyků („dobří přátelé“ – viz modul Němčina 4)
- zvláštnosti abecedy (pracovat ve dvojicích s texty)
- „Děkuji.“ – „Prosím.“
- „Jak se jmenuješ?“
- „Jak se máš?“
- slovíčka z každodenního života dětí
- slovní zásoba podle potřeby (např. návštěva partnerského zařízení, výlet, tábor, projekt na konkrétní téma atd.)

pokračování
**Jazykový
rychlokurz pro
pedagogy**

- naučit se min. 1 píseň
- vyplnit nebo doplnit pracovní listy
- nabídnout krátký kvíz o sousední zemi a/nebo k naučené látce
- rozloučení („Ahoj!“, „Na shledanou!“, „Šťastnou cestu!“, „Přijďte zase!“)

Kurz by měl/a vést lektor/ka, který/á zná potřeby a cíle dospělých žáků a ovládá s jistotou oba jazyky.

„Nikdy není pozdě naučit se jazyk sousední země!“

Cílová skupina

- děti
- rodiče
- kolegové/kolegyně
- zřizovatelé

Délka

s dětmi a kolegy/němi po každé projektové fázi,
s rodiči po ukončení projektu

Zpracování projektu: vyhodnocení

Cíle

- evaluace projektu s dětmi, rodiči a kolegy/němi
- získání zpětné vazby

Materiál

- smajlíci nebo papír a pastelky pro děti
- dotazník pro rodiče
- kartičky s otázkami pro kolegy/ně

Průběh

Děti:

- Ke konkrétní aktivitě, resp. konkrétnímu zážitku, může každé dítě namalovat obrázek.
- Děti umějí velmi dobře vyjadřovat své pocity barvami.
- Program a zážitky můžeme vyhodnotit např. smajlíky („To se mi moc líbilo.“/ „Bylo to docela dobrý.“/ „Vůbec se mi to nelíbilo.“).

Rodiče:

Rodiče bychom měli požádat o vyplnění dotazníku. Otázky se mohou týkat např. následujících témat:

- organizace
- komunikace
- dojmy dětí
- přání
- možnosti zapojení

pokračování
**Zpracování
projektu:
vyhodnocení**

Kolegové/kolegyně:

Na názory kolegů/kolegyň se můžeme zeptat pomocí dotazníků nebo kartiček.
Možná témata:

- průběh
- výsledky výuky u dětí
- spokojenost pedagogů
- interní a externí komunikace
- odborné a obsahové otázky
- náročnost práce navíc pro pedagogy
- přidaná hodnota pro pedagogickou práci
- přidaná hodnota pro zařízení

„Příště to uděláme ještě lépe.“

Cílová skupina

- všichni zúčastnění
- poskytovatelé finančních prostředků
- veřejnost

Délka

podle rozsahu projektu
1 hodina až půlden

Zpracování projektu: zpráva

Cíle

- trvalá udržitelnost projektu
- transparentnost pro poskytovatele finančních prostředků, zřizovatele a rodiče

Materiál

- PC
- fotografie
- ohlasy účastníků/účastnic
- výsledky projektu
- příp. formuláře institucí poskytujících dotace
- příp. seznamy účastníků s podpisy

Obsah a prezentace

- V závěrečné zprávě by měl být stručně zachycen průběh projektu.
- Měla by obsahovat místo, čas, počet účastníků, aktivity a výsledky projektu.
- Výsledky projektu mohou být prezentovány i v přehledné tabulce.
- Důležité je srovnání cílů s dosaženými výsledky.
- Pokud nastaly problémy (např. kvůli nemoci atd.), měly by být rovněž krátce nastíněny.
- Zmínit financování projektu a příp. poděkovat poskytovatelům financí za podporu.
- Zprávu můžeme oživit několika obrázky projektových aktivit a ohlasy účastníků /účastnic.
- Na závěr nastíníme, jak budou aktivity pokračovat po skončení projektu.

Abschlussbericht zum Projekttag: Märchen-„Die große Rübe“

Am 23.11.2011 war es nun soweit. 20 Kinder und 4 Erzieherinnen machten sich auf den Weg mit dem Bus nach Hostau.

Im Vorfeld haben wir mit unserer ebemamtlichen Sprachanimatricein Fr. Janka Gollwitzer recht fleißig die tschechischen Wörter geübt, die bei den Märchen „Die große Rübe“ vorkommen (Oma, Opa, Hund, Rübe,...)

Mit einem Märchenrollenspiel überraschten die tschechischen Kinder ihre Freunde aus Deutschland und luden sie ein, beim Rollenspiel mit zumachen.

pokračování
**Zpracování
projektu:
zpráva**

- Zprávu nebo její části můžeme uveřejnit v následujících formách:

- nástěnka
- internetové stránky
- dopis rodičům
- tisková zpráva
- článek pro místní noviny
- výroční zpráva zařízení

- Pro publikování fotografií dětí si zajistit písemný souhlas rodičů.

**„Zpráva zpřítomňuje prožité chvíle
a zprostředkovává je i jiným.“**

Cílová skupina

- politici
- široká veřejnost
- potenciální sponzoři
- rodiče
- děti a mládež

Frekvence

podle délky projektu (jednorázově nebo opakovaně)

Příprava a zpracování projektu: práce s médii

Cíle

- informovat co nejširší veřejnost prostřednictvím médií o projektu nebo jeho části, např. o konkrétní akci
- „reklama“ pro účastníky
- PR pro zařízení, resp. organizaci
- zvýšit zájem o česko-německé projekty

Materiál

- plány a zprávy
- fotografie
- výsledky projektu, čísla
- publikace (např. kuchařka, kalendáře...)
- citáty (např. výpovědi dětí nebo rodičů o projektu)

Postup

- Sestavit si plán práce s médii: např. na každou akci jedna tisková zpráva, u delších projektů častější informování médií.
- Vytvořit si malý seznam relevantních médií (regionální a nadregionální noviny, rozhlasové stanice, televize, zajímavé internetové stránky) a vybrat ty nejdůležitější.
- Na zajímavé akce předem pozvat žurnalisty z regionálních médií (pozvánky se stručnou informací o projektu, termínu, čase a místě akce).
- U interview: připravit si důležité informace, jako jména, čísla, internetové adresy apod., požádat o zaslání hotového interview ke schválení.
- Evtl. využít sociální sítě na internetu (ale nerozšiřovat osobní údaje ani fotografie, k jejichž zveřejnění nebyl zúčastněnými dán výslovný souhlas).
- Po akci poslat médiím krátkou (tiskovou) zprávu.

V řadě stojí osel... nebo Esel

INSPIRACE Do pohraničí se pozvolna vrací, co zde bylo po staletí normální: německé i české děti vyrůstají opět pohromadě

MARKEŤA ŽÍKOVÁ

er Esel ist dazun (osel je na řadě), vyběhí děti Mamiela Uličná a vrápní adzrazhoje jm akcentem „osel“. Tři děti silka vsávají a jdou do kola, štúcoo na orvučnā dřivka dčocko na orvučnā dřivka dčocko zpívají: „Wir ziehen in ne Stadt“ (táhneme do velké sta). „Wer kommt jetzt? Pes, nech pes?“ (Kdo přijde teď? do je ještě pes?). pokračuje le Uličná. Za chvíli už s ni- oší i kočka, kňhout, tedy Uličná třináct dětí, z toho čty- ě. Dokud nepromluví, nemá šanci poznat, které dítě je které německé. Když se vystřídají, vzpomínají, ja- jí pro změnu českou písnič- níříví Travička zelená, kte- pět společně zanotují. v mateřské školce Wichtel- ěli Dům skřítků ve vesnici inedorf, na hranici mezi a německou stranou Kru- r. Zahradá školky končí asi před hraničním potokem, ec Nová Ves v Horách je menem dohodil.

Smišované školky

Podíl italo-německé hranice školky v Itálii, kam spou- čnou německé i české děti. Kromě španělského je tu v taverním školačce, v rodném španělského a v Německu. Ve zmišné „školce“ podporují spolupráci s ita- lempské partner. Německých školek, kam leží rodná individuální vůči své děti, je se v příměstí ještě více.

svého otce bez jaké zrodě normál- ní. Zapnul se emota i do ržiřadní školky v Česku a vždy na konci roku bude absolvovat italsky.

Milostiví nebo vysoká beta

Pak moc se dítě ve škole naučí dvo- hý jazyk? České děti podle Mamiel- le Uličné od počátku celkem vyše rozumí, co mají říct. Když si ha- jí, hodně se dozvívají i rukama nekama nebo se prostě přibíhají ke kře. Pak přibíhají zrakem zrytka. Německé děti mají jasnější slo- va, věty. Když jdou s rodiči v Česku

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

deutsche

tschechisch und Deutsch – ein Kindersprache

ten in den Grenzregionen vermitteln Nachbarsprachen auf unterhalt

ake und Begabungsp- ing. „Tandem“ drei Se- pabrund die Sprachen, w- hat per einzelne Kind- Tschschisch besond- Deutsch beherr. Des- auch das Zweitspra- run nach-Ziel. Unentw- des. Die Bundesland und Ber- im annehmen.

„Über die Kinder sollen auch Barrieren bei den Erwachsenen überwunden werden.“

Dafür entwickelte „Tandem eine spezielle Methode, ange- hebt an die Sprachanmiten bei Jugendlichen. Das bewirkt Fochkräfte wie Maria Klimmer in Arbeitsreflexion und metatä- gen Seminarezen geziel auf eine Sprachvermittlung im Verschal- bereich vor.

Auch ein Aspekt dabei: Kinder brauchen älter Personen als Er- wachene, um all die Eindrücke zu verarbeiten. Nur suchen ist

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

File APZ

pokračování
**Příprava
a zpracování
projektu:
práce s médii**

- Vybrat fotografie vhodné k publikování (místo, účastníci, obrazový motiv).
- Poukázat na instituce, které poskytly finanční prostředky, např. EU, euroregion, Fond budoucnosti nebo Tandem.
- Pokud možno: nabídnout konzultaci připraveného článku před jeho uveřejněním (případná korektura např. německých jmen).
- Všechny uveřejněné články, příspěvky, interview atd. archivovat!
- Přehled publikovaných článků (kopie) poslat spolu s projektovou zprávou institucím, které poskytly finanční prostředky.

! Podávat správné informace (správnost jmen účastníků, názvů institucí, které poskytly finanční prostředky, čísel atd.). Pro publikování fotografií dětí si zajistit písemný souhlas rodičů!

„Média jsou silný partner.“

Cílová skupina

- děti
- rodiče a prarodiče
- kolegové/kolegyně
- zřizovatelé
- instituce poskytující finanční prostředky
- obec
- veřejnost se zájmem o tento typ projektů

Zpracování projektu: dokumentace

Cíle

- prezentace projektu navenek a pro účastníky
- trvalá udržitelnost projektu

Materiál

- fotografie
- kresby a koláže
- materiál na tvoření
- pořadač
- (starší) kufr, bedna, truhlice apod.
- diktafon

Typy dokumentace

Dokumentace pro vlastní účely:

- Vedoucí projektu: pořadač, prezentační složka nebo CD s obrázky a texty.
- Zařízení resp. instituce: soubor kratších textů, obrazový materiál (fotografie, koláže, kresby dětí...) a předměty (výrobky, suvenýry, obaly, kuriozity) – volně dostupné pro děti, rodiče a kolegy.
- Možnosti prezentace:
 - *vyvěšení (nástěnka, šňůra s obrázky, vitrína...),*
 - *CD pro zúčastněné děti a jejich rodiče,*
 - *složka, album, portfolio (k prolistování),*
 - *„projektový kufr“, „projektová bedna“ nebo „projektová truhla“,*
 - *jako součást „německého koutku“ (v německých zařízeních „českého koutku“), viz modul Německo 8.*

pokračování
Zpracování
projektu:
dokumentace

Dokumentace jako „reklama“ navenek:

V tištěné formě:

- články z novin (o práci s médii viz modul „Organizace 8“)
- shrnutí projektu s obrazovým materiálem ve formě handoutu, letáku nebo brožurky (podle rozsahu projektu)
- část zpravodaje školky nebo školního časopisu

V dalších médiích:

- krátká videa na internetových stránkách MŠ nebo ZŠ
- části programu vypálené na CD (reklamní CD nebo CD na památku)
- televizní spot (pozvat na projekt regionální a nadregionální televizní stanice)
- rozhovor nebo zpráva v rozhlasu (pozvat rozhlasové stanice)

! *Nezapomenout poslat výběr z projektové dokumentace projektovému partnerovi. Dbát na autorská práva, získat souhlas s natáčením a fotografováním. Požádat televizní/rozhlasové stanice o nahrávku (DVD/CD s příspěvkem).*

„Zachytit zážitky a předat je dál...“

Cílová skupina

- pedagogové
- osoby odpovědné za projekt

Délka

po dobu trvání projektu

Jak rozpoznat rizika a řešit problémy

Problémy a jejich řešení

Následující tipy pomohou rozpoznat rizika česko-německých projektů a předcházet problémům.

- Organizace
 - cestovní doklady (*musí rodiče pro své děti zajistit včas*)
 - pojištění (*příp. uzavřít nemocenské pojištění do zahraničí*)
 - příp. otázky zdraví, alergií (*předávat si informace*)
 - právní otázky (*vyjasnit si odpovědnost, povinnost dozoru*)
 - náklady a financování (*viz modul Organizace 3*)
- Specifika sousední země
 - neznámé jídlo
 - jiná pravidla, jiný denní program v zařízení atd.
 - jazyk (*poznamenat si místní jména, vlastní jména, telefonní čísla*)
 - jazyková bariéra (*příp. si zajistit tlumočení*)

Možná řešení

- Využít stávající zkušenosti a možnosti.
- Odpovídající očekávání – méně může být více.
- Jednat spolu citlivě a vyváženě.
- Plánovat přesně a po malých krocích (Kdo? Kdy? Co? Kde?)
- Naplánovat si rezervy.
- Projekty rozvíjet společně.
- Využívat a pěstovat kontakty.
- Otevřeně hovořit o konfliktech a vyjasňovat otázky.
- Dobře informovat rodiče, získat jejich souhlas, zapojit je do práce.
- Změny a problémy řešit s rodiči, zřizovatelem, poskytovatelem financí atd.

pokračování
**Jak rozpoznat
rizika a řešit
problémy**

- Přesně definovat časový rámec.
- Předem prodiskutovat finanční plán.
- Rozdělit si v týmu úkoly.
- Zavolat do Tandemu a nechat si poradit (kontakt viz informace o Tandemu).

„Každý problém má své řešení!“

Doporučená literatura

Publikace Tandemu

- Česko-německé projekty mateřských škol – příklady dobré praxe. Tandem Plzeň 2011
- Deutsch-tschechische Projekte im Vorschulbereich – Best Practice. Tandem Regensburg 2011
- Evaluace česko-německých projektů předškolních zařízení / Evaluation deutsch-tschechischer Projekte im Vorschulbereich. Tandem Regensburg/Plzeň 2011
- Do kapsy – Für die Hosentasche. Malý jazykový průvodce pro setkání mládeže. Tandem Regensburg/Plzeň 2011

Učebnice němčiny a češtiny

- Hanšpachová, Jana / Řandová, Zuzana: Němčina plná her. Portál 2006
- Jankásková, Miluše / Ulbert, Karla / Dusilová, Doris: Ene mene ... Tintenfass, geh zur Schule, lerne was! Polyglot 2003
- Navrátilová, Jana: Němčina pro děti. Ein fröhliches Jahr. Radostný rok. Computer Press 2008
- Hasilová, Helena: Pozor, začínáme! – Čeština pro děti / Tschechisch für Kinder. Nakladatelství Fortuna, Německá škola v Praze / Deutsche Schule Prag 2006
- Kváčová, Ludmila / Reinel, Therese: Hrátky s češtinou – Wir spielen Tschechisch. Euro-Schulen, Görlitz 2005
- Večerka, Lenka: Mein erstes Tschechisch-Lernspielbuch. Niederösterreichisches Sprach-Kompetenz-zentrum 2007

Pracovní materiály

- Deutsch mit Hans Hase in Kindergarten und Vorschule. Materialpaket mit Handpuppe und vielen Arbeitsmaterialien. Goethe Institut München 2010
- Welches Tier lebt hier? Ein Kartenlegespiel auch zum Deutschlernen. Goethe Institut München 2009
- Nachbarsprachspiel- und Lernkoffer. Euro-Schulen Görlitz 2006
- Lingo & Lina. Interaktivní CD (s příručkou) pro děti předškolního věku k hravému osvojování jazyků a kultury v česko-polsko-německém příhraničí. Evangelische Grundschule Görlitz 2008
- Garlin, Edgardis / Merkle, Stefan: Kikus Arbeitsblätter für die Eltern-Kind-Zusammenarbeit. Hueber Verlag 2003
- Garlin, Edgardis: Kikus Deutsch „Guten Morgen“. 11 Spiel- und Bewegungslieder. CD und Liederheft. Hueber Verlag 2007
- Kniffka, Gabriele (et al.): Meine Freunde und ich. Deutsch als Zweitsprache für Kinder – mit Kopiervorlagen und Audio-CD. Langenscheidt 2005
- Deutsche Kinderlieder. Němčina – písničky pro děti. CD a zpěvníček. Klett Verlag 2006

- Kinder wollen singen. Gemeinfreies Liedgut fürs ganze Jahr. Musikpiraten e.V. 2011. Download unter <http://musik.klarmachen-zum-aendern.de/kinder-wollen-singen>
- Oezoğul, Uta: Sprachförderung für 3- bis 7-jährige Kinder. Ausgearbeitete Stunden und Materialien für ein ganzes Jahr. Verlag an der Ruhr 2007
- Suhr, Antje: Sätze rollen – Wörter fliegen. Bewegte Sprachförderung in Kita und Grundschule. Don Bosco Verlag 2008
- Eiseltová, Lucie / Smolík, Jan: Obrázkové karty – barvy, ovoce, zvířátka. Projekt Lingua ludus 2006
- Ve školce. Moje první knížka. Svojtka 2002
- Die Baustelle. Na stavbě (a další). Obrázkové knížky v němčině a v češtině. Ravensburger 2004, 2011
- Dietz, Andreas: Kröti und die Zauberblume. O červeném Želvínkovi. Zweisprachige deutsch-tschechische Ausgabe, Krötis Verlag Passau 1997
- Märchen für unterwegs – Pohádky na cesty. Ein deutsch-tschechisches (Vor)Lesebuch mit Hör-CD. Friedrich-Schiller-Gymnasium Pirna 2012
- Tučková, Jitka: Řídky pro rozvoj řeči. Portál 2007
- Kulhánková, Eva: Taneční hry s písničkami. Portál 2006
- Petržela, Zdeněk: Veselé písničky. Portál 2001
- Macek, Vladimír: Já jsem malý muzikant. Kladno 2007
- Die Maus: Freunde für immer. Die Trickfilme aus der Sendung mit der Maus. DVD 9 mit tschechischem Vorspann. WDR 2007
- Wer spielt mit? Spiele für den Unterricht Deutsch als Fremdsprache im Kindergarten und in der Grundschule. DVD mit Begleitheft. Goethe-Institut 2004
- Hölscher, Petra: So geht's! Wie Vorschulkinder Deutsch lernen. Ein Film des Staatsinstituts für Schulqualität und Bildungsforschung München. Finken Verlag 2009

Odborná literatura

- Prášilová, Michaela: Projektování v mateřské škole. Hanex 2004
- Fichnová, Katarína / Szobiová, Eva: Rozvoj tvořivosti a klíčových kompetencí dětí. Náměty k RVP pro předškolní vzdělávání. Portál 2007
- Morgensternová, Monika / Šulová, Lenka / Scholl, Lucie: Bilingvismus a interkulturní komunikace. Wolters Kluwer ČR 2011
- Huppertz, Norbert (Hg.): Lernort Grenze – eine Begegnungsdidaktik. Pais-Verlag 2008
- Widlok, Beate (et al.): Nürnberger Empfehlungen zum frühen Fremdsprachenlernen. Neubearbeitung. Goethe Institut e.V., München 2010
- Günther, Britta / Günther, Herbert: Erstsprache, Zweitsprache, Fremdsprache – eine Einführung. Beltz 2007
- Montanari, Elke: Mit zwei Sprachen groß werden. Mehrsprachige Erziehung in Familie, Kindergarten und Schule. Kösel 2002
- Textor, Martin R.: Projektarbeit im Kindergarten. Planung, Durchführung, Nachbereitung. Norderstedt, Books on Demand 2009

Odborné časopisy

- Informatorium 3-8, časopis pro výchovu a vzdělávání dětí od 3 do 8 let v MŠ a ŠD. Portál. www.portal.cz/info
- Kindergarten heute. Die Fachzeitschrift für Erziehung, Bildung und Betreuung von Kindern. Verlag Herder. www.kindergarten-heute.de
- Kita aktuell. Fachzeitschrift für Leitungen und Fachkräfte der Kindertagesbetreuung. Carl Link Verlag. www.kita-aktuell.de
- Frühes Deutsch. Goethe Institut München. www.goethe.de/fruehes-deutsch

Více odkazů, doporučené literatury a informací: www.krueckepokrucku.info

Projekt „Kruček po krůčku do sousední země“

Německo a němčina pro děti od 3 do 8 let

Tandem podporuje česko-německou spolupráci předškolních zařízení již od roku 2006, mimo jiné organizací seminářů a informačních akcí pro pedagogy mateřských škol, informacemi o úspěšných projektech a koordinací spolupráce předškolních zařízení na česko-německé hranici.

V letech 2012 – 2014 přichází Tandem s projektem „Kruček po krůčku do sousední země“, který je kromě předškolní oblasti zaměřen i na cílovou skupinu dětí 1. a 2. tříd základních škol, školních družin, organizací a sdružení pracujících s dětmi ve věku od 3 do 8 let.

Projekt je realizován podél celé česko-německé hranice, konkrétně na celém území Jihočeského, Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého a Libereckého kraje.

Nabídka projektu

- „vyslanci ze sousední země“ s aktivitami k Německu a němčině
- další vzdělávání pro pedagogy z České republiky, Bavorska a Saska
- metodická podpora a poradenství k česko-německým projektům
- online kontaktní databáze a zprostředkování kontaktů
- elektronický newsletter (4x ročně)
- internetové stránky s příklady dobré praxe, doporučenou literaturou atp.
- prakticky zaměřené publikace „Projekt jako stavebnice“ a „Česko-německý slovníček (nejen) pro předškolní oblast“
- informační materiály, tiskové zprávy a aktivity zaměřené na propagaci česko-německé spolupráce (nejen) v předškolní oblasti

Vyslanci ze sousední země

Důležitou součástí celého projektu jsou tzv. „vyslanci ze sousední země“, kteří dětem na české straně hranice přiblíží Německo a němčinu jako jazyk našich sousedů. „Vyslanci“ vyškolení Tandemem mohou u zájemců realizovat česko-německá odpoledne plná her, jazykové animace, předčítání dětské literatury ze sousední země a další aktivity. Zároveň mohou pedagogům pomoci při zřízení německého tématického koutku, s plánováním výletu do sousední země, realizací

Krůček po krůčku

Schritt für Schritt

Projekt „Krůček po krůčku do sousední země“

pokračování

setkání dětí s vrstevníky z Německa apod. V letech 2012 – 2014 může nabídka „vyslanců“ v krajích podél česko-německé hranice zdarma využít až 120 zařízení.

Přeshraniční zprostředkování kontaktů

Interaktivní kontaktní burza Tandemu umožňuje zájemcům o přeshraniční spolupráci najít partnerskou organizaci v sousední zemi za asistence pracovníka Tandemu, tzv. kontaktíka.

Finanční podpora

Tandem navíc nabízí finanční podporu pro společné česko-německé aktivity, výuku jazyka sousední země a výměny pedagogů.

Více informací o projektu „Krůček po krůčku do sousední země“, k nabídce „vyslanci ze sousední země“ a k programům finanční podpory naleznete na stránkách **www. kručekpokrucku.info** a **www. schrittfuerschritt.info**.

Europäische Union, Europäischer Fonds für regionale Entwicklung, Investition in ihre Zukunft / Evropská unie, Evropský fond pro regionální rozvoj, Investice do vaší budoucnosti

Ziel 3 | Cíl 3
Rost společně. Investice do budoucnosti.
2007-2013, www.gdpr.gdi.de

Koordináční centrum česko-německých výměn mládeže Tandem

Koordináční centra česko-německých výměn mládeže Tandem podporují sbližování a rozvoj všestranných styků a přátelských vztahů mezi mladými lidmi z Česka a Německa.

Koordináční centra poskytují poradenské služby a podporují státní a nestátní instituce a organizace obou zemí při uskutečňování a zintenzivňování česko-německých výměn mládeže a mezinárodní spolupráce v oblasti práce s mládeží. Jsme celostátními odbornými pracovišti České republiky a Spolkové republiky Německo. Cílem naší činnosti je setkávání mladých lidí.

Koordináční centra vyvíjejí činnost především v oblastech:

- poskytování poradenství a podpory všem, kteří realizují česko-německé výměny dětí a mládeže, žáků a studentů,
- finanční podpory česko-německé spolupráce v oblasti práce s dětmi a mládeží,
- iniciování výměnných projektů a nových forem přeshraniční spolupráce,
- zprostředkování partnerství,
- vzdělávání odborných pracovníků v oblasti práce s mládeží,
- zprostředkování mobility pro jednotlivce (odborné praxe, hospitace, dobrovolnictví),
- zpracovávání informačních a pracovních materiálů,
- předkládání doporučení společné česko-německé Radě pro spolupráci a výměny mládeže a příslušným národním ministerstvům.

Utváříme společnou budoucnost.

Kontakt

Koordináční centrum česko-německých výměn mládeže Tandem

Sedláčkova 31, CZ-306 14 Plzeň

tel.: +420 377 634 755 | tandem@tandem.adam.cz | www.tandem-info.net

Odkazy

Kontaktní databáze Tandemu

- <http://www.tandem-info.net/partner/>

Projektová databáze Tandemu

- <http://tandem-info.net/projekt/>

Česko-německá jazyková animace

- <http://www.jazykova-animace.info/>

Příklady dobré praxe v předškolní oblasti

- <http://www.odmalicka.info/best-practice>

Tuto publikaci si můžete objednat zdarma na adrese

<http://tandem.adam.cz/eshop>

Další moduly lze zdarma stáhnout na adrese

www.krucekpokrucku.info

v rubrice „Publikace“.

